

M. ŞEHMUS GÜZEL

FRANSA SİYASETİNE GİRİŞ

KİTAP BİR

ekitap.aqorum.com

M. ŞEHMUS GÜZEL
FRANSA SİYASETİNE GİRİŞ
KİTAP BİR

Bu çalışmada yer alan makalelerin tamamına yakını, Paris, Sobe ! başlığıyla, Nisan 2006'da, İstanbul'da, kendi yayınım biçiminde yayınlanan kitabın son bölümünü oluşturuyordu. Bu makaleleri ayrı bir ekitapta toplamaya karar verince bütün metinleri başından sonuna okudum, birkaç düzelti, bir-iki çıkarma, bir-iki de ek yaptım. Bu haliyle işe yarayabileceğini düşünüyorum. Fransa'nın yakın siyasi tarihine yolculuk boyutuyla bilhassa. Bu çalışmanın devamını yeni ekitaplarla getirmeyi arzuluyorum. Makalelerin yazılış tarihleri metinlerin altında parantez içinde.

ekitap biçiminde sunumu: Eylül 2020

Yapıt: M. Şehmus GÜZEL

Teknik yönetmen ve kapak: Ferruh DİNÇKAL

Dizgi : MŞG

İSBN : Belki gelecek. Belki gelmeyecek. Zamana, duruma, gelişmelere bağlı.

Bu yapıtın yayın hakları yazarına aittir.

Kitaptan edinmek için iletişim: Gerekirse. Şimdilik ekitap.ayorum.com deyin, tıklayın, "indirin", götürün.

Hediyemizdir.

İÇİNDEKİLER

<i>SUNU</i>	5
<i>ADİEU L’AVENTURIER</i>	7
<i>DEĞERLİ KARDEŞİM NACİ</i>	14
<i>VAY ANASINI HÜKÜMET(i) !</i>	20
<i>TARİHE KÜFÜR</i>	29
<i>YABANCI/İNSAN/HAKKI</i>	34
<i>ZEKİ VE RAMO ANLATIYOR</i>	38
<i>RAP-OR</i>	42
<i>HAKKI’NIN YURTTAŞLIK HAKKI</i>	46
<i>“BURASI TÜRKİYE DEĞİL” (Mİ?)</i>	51
<i>YAZIKLAR OLSUN!</i>	56
<i>İŞÇİLER, ÖĞRENCİLER, KADINLAR</i>	59
<i>Şİ-RAK-İ</i>	66
<i>BAYRAM</i>	69
<i>MAASTRİCHT SORGULANIYOR</i>	75
<i>FRANSA : POLİS İNTİHARLARI</i>	79
<i>IRKÇILIĞA VE IRKÇILARA KARŞI</i>	81

SUNU

Yirminci yüzyılın son on yılında “göç”, “yabancı”, ırkçılık, Avrupa Birliği (AB) devletlerinde siyasi sahneyi hemen hemen hiç terketmedi.

Bilhassa aşırı sağcı, yahudi ve yabancı düşmanı, ırkçı, nazi ve faşist partilerin, örgütlerin ittirmesiyle.

Ve bu tür partilerle yarışmaya kalkan klasik sağ ile orta sağ partilerin tüzel düzenlemeleri ve bunların yol açtığı tartışmalarla.

Medyaların “izleyici çekici” olduğu savıyla bu hadiseleri kimi kez abartarak yansıtmalarıyla. Kimi sıradan adli vakanın büyütülmesiyle...

Sanki herşey önce Fransa’da başladı: Yabancıların, hele oturma ve çalışma kartları olmayanların/“kağıtsızların” ve siyasi sığınma hakkı elde etmek isteyenlerin hakları gündemden güne sınırlandı: Yeni tüzel düzenlemelerle yabancıların evlenmelerinde, okumalarında, ailelerini yanlarına getirmelerinde, çocuklarının okula kayıt ettirilmesinde, sosyal güvenlikten yararlanmalarında binbir kayıt ve binbir sınır yasallaştırıldı. Bunları bu çalışmada izleyebiliyoruz.

Fransa’yı diğerleri izledi: AB üyeleri, birbirini kopya ederek, yabancıların dışlanmasını programladılar, gündemden

düşürmediler: Hukuki alanda birçok kanun, kararname ve yönetmelik yürürlüğe koydular, uyulamada polisiye ve askeri yöntemler kullandılar... O gerekince çok savunur göründükleri insan haklarını umursamadan. Bunları da Fransa siyaset dünyasına bakışla irdelemeye çalışıyorum.

Bu tür yöntemlerle her hükümet bir yandan ülkesindeki aşırı sağcı, ırkçı, nazi ve faşist partilerin, örgütlerin bu konularda yaptıkları “propagandayı”, bu partilerin “varlık nedeni”, “geçim kaynağı” olmaktan çıkarmak istedi. Öte yandan bu partilere oy veren seçmenlere hoş görünmeyi amaçladı: “Bakın yabancılara karşı, yasadışı göçe karşı sürekli mücadele ediyoruz” diyebilmek için. Siyasi çatışma bütün boyutlarıyla sürdü, sürüyor.

“Yabancı” sayılanların fikri alınmadan. Söyledikleri dinlenmeden.

İrkçılıkla, ırkçılarla, siyasi partileri ve örgütleriyle mücadele de sürdü ve sürüyor: Hukuki alanda. Sokakta. Gösteri ve yürüyüşlerde. Günlük hayatta.

ADİEU L'AVENTURIER

Her doğum umut ve mutluluktur. Ve maalesef her ölüm de hüzün ve tatsızlık. Hele ölen yaşlı bir adamsa. Hani sokakta görseniz yardımcı olmak isteyeceğiniz. Otobüs veya metroda hemen kalkıp yerinizi bırakacağınız yaştıysa.

8 Ocak 1996'da Paris'te yaşama gözlerini kapayan yaşlı adam aynı zamanda siyasi bir liderdi: Daha birkaç ay öncesine kadar Fransa Cumhuriyeti'nin cumhurbaşkanı.

Birkaç on yıl öncesinden beri Fransa'nın en "dişli" politikacısı.

1945-1958 dönemini kapsayan 4. Cumhuriyet'te onbir kez bakanlık yapmış...

"Belalı" bir adam, uzun sözün kısası.

Böyle olunca yaşına, başına saygısızlık etmeden, Partisi yani PS'e (Sosyalist Parti), ve O'na iki kez üstüste cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oy verenleri incitmeden "SİYASİ MAKİNA" OLARAK FRANÇOİS MİTTERRAND'ı irdelemek te şart.

Burada ne son yıllarda Fransa'nın kaderine damga vuran PS hükümetlerinin bilançosunu çıkarıyorum. Ne de son onbeş yılın

siyasi tablosunu. Sadece Mitterrand'a ilişkin birkaç noktaya değinmek istiyorum.

Önce 11 Ocak 1996'da yapılan cenaze töreninde göze çarpan bir noktayı dikkatinize sunmak istiyorum:

Cenaze töreninde yasal eşi Danielle yanında, "gayri meşru" eşi, Anne da törendeydi. Elbette "gayri meşru" kızı Mazarine de. Bizi insanların özel yaşamı ilgilendirmez. Ama Fransa gibi bir ülkenin eski cumhurbaşkanının cenaze töreninde eşi, "meşru" iki oğlu, "gayri meşru" kızı ve eşi birarada bulunursa, bu O'nun İKİ EŞLİ olduğunun tescilidir.

Kadın hakları ve benzeri konularda epey mürekkep yalanmasına yol açan eski cumhurbaşkanının "aşk uğruna" neler yaptığını görüyoruz. Yıllarca SAKLADI ONLARI, KIZINI VE "İKİNCİ EŞİNİ": Madem ki, şimdi artık biliniyor, iki ayrı yaşam sürdürdü Mitterrand.

Bunlar size gereksiz noktalar gibi gelebilir. Aslında değil: Şu nedenle: Çünkü Mitterrand her zaman birkaç yüzlüdü:

Solcu gösterdi kendini. Oysa son derece anti-komünist ve aslında sağcıydı. Katolikti. İnanmış katolik. Nitekim cenaze töreninin dinsel bütün kurallara göre yapılmasının bizzat kendisi tarafından vasiyetnamesinde öngörülmüş olması da bunun ispatıdır. Babası

ve özellikle anası gibi son derece katolik. Eleştirilen bu değil: “Bu”nu saklamış olmasıdır.

Mitterrand’ın vefatı vesilesiyle yazılan yazılarda, “ölünün arkasından iyi konuşulur” ilkesi uyarınca olmalı, “BÜYÜK ESERLERİ” filandan söz edildi. Değınilmeyenlerin altını çizmek gerekiyor:

Sağı bölmek stratejisinde nisbi temsilli seçim sistemini benimsedi: Ve bu FN’nin (Milliyetçi Cephe) Millet Meclisi’ne kırka yakın temsilciyle girmesine yol açtı. FN bu sayede bir tür meşruiyet kazandı: 1980’li yıllarda faşistlerin “yükselişinde” bunun etkisi yadsınamaz.

Mitterrand’ın “dış politikası” sayesinde Fransa silah ticaretinde dünyada birinci sıraya bile yükseldi: Mitterrand sözde “barışçı/barışsal”dır. Ama uygulamada kendisinden öncekiler gibi silah ticaretinin “ülkenin kalkınmasının sürmesi için” yararlı olduğunu ileri sürdü ve gereğini yaptı: Yakın Doğu’da hangi devletlere silah satıldığını iyi biliyoruz. Afrika’da da.

Fransa’da yolsuzluklar her zaman siyasi yaşamın bir parçasıdır. Ama hiçbir dönemde 1981-1995 arasındaki kadar inanılmaz boyutlar almadı: Bu konuda dünya kadar şey yazıldı. Yinelemek istemem. Şunu eklemeyim: Futbol, siyaset ve sanayi alanlarını hallaç pamuğu gibi atan ve binbir yolsuzluğa karışan Bernard Tapie, Mitterrand’ın “eseri”dir: O’nun “bakanı” bile oldu. O’nu bakanlığa bile getirdi...

Mitterrand'ın Cumhurbaşkanlığı Sarayı'ndaki "özel/çok özel/anti-terörist polis grubu", yaptıklarıyla bir yandan "telefon dinlemede" akıl almaz boyutlara ulaştı. Öte yandan son yıllarda Fransa polisinin adı karışan provokasyonlardan en ilginçini bu grubun gerçekleştirdi: Vincennes'de "İRA üyesi" olarak yakalanan İrlandalılar skandalını.

1985'de Fransa'nın atom bombası denemelerini protesto eden ve engellemek isteyen Greenpeace'in Rainbow-Warrior isimli gemisi O'nun zamanında batırıldı. Portekizli bir fotoğrafçı öldü "bombalama"da. Bu konuda artık bütün gerçekler biliniyor.

Sıkı "para politikası" ile Alman Markı karşısında "güçlü Frank" yaratılması uğruna "büyüme" ihmal edildi: Ve 1981'deki 1,5 milyonluk işsiz ordusu 1995'te 3,2 milyonu geçti. Bu arada sözde Fransa'nın "büyüklüğü için", aslında "Tarihe geçmek" isteyen Mitterrand'ın arzusu üzerine "Les Grands Travaux" gerçekleştirildi: Büyük İnşaatlarla Fransa'ya bir dizi "görmekli eser" kazandırıldı. Ama milyarlarca frank ÜRETİCİ OLMAYAN bu tür prestij yatırımlarında harlandı.

Mitterrand deyimin bütün anlamıyla bir HOMO POLİTİCUS'tü. Bir "machine politique": Siyasetçi olarak 1940'ların başından beri Fransa'nın bütün siyasi mekanizmalarını öğrendi. Ve onlardan en iyi biçimde kişisel hesapları/amaçları için faydalandı: Sağdan veya "ortasağ"dan başladı. Katoliklerin oylarıyla milletvekili seçildi. 1947-1958 arasında küçük partisi ile "anahtar" rolünü oynadı. Ve bütün hükümetlerde bakanlık yaptı: Asla sosyalist değildi. O kadar ki 1958'de o zamanki SFİO'ya üyelik için başvurduğunda üyeliği kabul edilmedi: 1954'den itibaren ve Cezayir savaşının en

yakıcı olduğu sıralarda İçişleri ve Adalet bakanlıklarını üstlenen, “Cezayir Fransa’dır” diyen birini Sosyalistler aralarına almak istemediler.

Ama sonra, general De Gaulle döneminde, “öksüz” Sosyalistler kendilerine “baba” ararlarken Mitterrand önlerine çıktı: Ve başına devlet kuşu kondu:

1971’de PS’in kuruluş Kongresi’nde partiyi eline geçirdi. PS kendisinin olunca, kendisi de artık “sosyalist” olabilirdi. O günlerin Mitterrand’ı bakınız ne diyor: “Kapitalist düzenle kopuşu benimseyemeyen hiç kimse PS üyesi olamaz!” İşte bu kadar. Bu parti O’nu artık cumhurbaşkanlığına taşıyacak “araç”tı. PS içinde birçok lideri kullandı. Sonra hepsini sırasıyla harcadı. En dramatik durumdaki Michel Rocard’dır. 1991’de başbakanlıktan alındı. Bugün Rocard sadece Avrupa Parlamentosu’nda üyedir. Ve unutulmak üzeredir.

Mitterrand gerçek bir “siyasi öldürücü”dür. “siyasi bitirici”dir. “O’nunla tek başıma asansöre binmekten korkarım” diyenler az değildi.

14 yılda yedi başbakan “eskitti”. Bu arada son başbakanı Beregovoy, Mart 1993 seçim yenilgisinin “faturası” kendisine çıkarılınca, dayanamayarak 1 Mayıs 1993’te intihar etti. Bir yıl kadar sonra bu defa Mitterrand’ın her türlü “kirli işlerini” yapan, Fransa’nın “007”si, F. D. de Grossouvre Elysee Sarayı’nda intihar

etti. Bürosu cumhurbaşkanının bürosuna bitişikti. Semboller sır saklamaz.

İlk hükümet toplantısını, bakan olarak, De Gaulle'ün hükümetinde 1945'te yaptı. 1300 kadar bakanlar kurulu toplantısından sonra 3 Mayıs 1995'te son bakanlar kurulu toplantısında ise kendisi cumhurbaşkanı, ama bakanlar kurulu üyelerinin hepsi De Gaullecüydü: Evet, çünkü 14 yıllık içler acısı politikası sonunda Mitterrand, PS'i 1971'de ele geçirdiğinden daha kötü durumda bıraktı:

Mart 1993 seçimlerinde PS yaşamının en kötü sonucunu aldı çünkü: 577 milletvekilliğinden sadece 52'si ile.

Mayıs 1995'te ise 25 yıldan sonra ilk kez bir De Gaullecü, yani Chirac, cumhurbaşkanı seçildi: Bugün, Fransa, tarihinde görülmemiş ölçüde, sağ ile ortasağın elindedir: Cumhurbaşkanı sağcı, Senato ve Meclis sırasıyla % 75 ve % 90 oranında sağ ve ortasağ koalisyon elinde. Belediyelerin, il özel idare meclislerinin, Bölge Yönetimlerinin ezici çoğunluğu da...

Her şeye karşın Fransa'da Sosyalistler, Komünistler ve Devrimciler var: 7 Mayıs 1995'te cumhurbaşkanlığı seçimi ikinci turunda PS adayı Lionel Jospin 14.100.000 Fransalıdan oy aldı. Ve yenildi yine de.

Fransa'da Mitterrand ile bir dönem kapanıyor. Ama hiç kimse toplumsal ilerleme ve kurtuluş yani devrim için mücadeleden vazgeçmiş değil. Ve PS, Mitterrandcılıkla bağıını koparmak zorunda.

(11 Ocak 1996).

DEĞERLİ KARDEŞİM NACİ

“Bir insanı tasarlayarak öldürmek cinayettir; bir halkı tasarlayarak katletmek nasıl ‘sorun’ diye isimlendirilebilir?”

İşte böyle Naci, Victor Hugo, yukarıdaki satırları Paris’te yazdı: 29 Ağustos 1876’da. Hesabını yapalım: 144 yılı geçmiş.

Naci, peşpeşe gönderdiğin mektub ve haberlerinde, telefonlarında yaz yaz deyip duruyorsun. Ne yazayım babam? Fransa’nın ve dünyanın hallerini bilmiyor musun? Arada bir mutlaka Le Monde ve/veya Liberation okuyorsundur. Le Monde Diplomatique bile gelip seni buluyordur: O kadar uzaklarda olsan bile. Ama tutturmuşsun sen yine de yaz diyorsun: Neymiş: “Paris’te yaşayıp, olayları doğrudan doğruya izleyenin yazacakları bambaşka olur” diyorsun. Madem öyle kurban al sana bir mektub: Yazılıdır.

Paris yanıyor Cano. Hem havalardan. Hem psikozdan. PİS-İ-KOZ-DAN. Havalar Paris’te aynen bildiğin gibidir: Hiç belli olmayan havalardayız yeniden. Bir gün bakıyorsun bir sıcak bir sıcak sorma gitsin: Harran sığağı yanında çocuk oyuncağı: İşte böyle anlarda kurban, çoluk çocuk, genç yaşlı, kadın erkek, vuruyor kendilerini parklara, bahçelere, fiskiye ve çeşmelere, havuzlara, yapay göllere ve elbette Seine kıyılarına...

Keko, Chirac'ı (Şirak okunur bildiğin gibi), gördün mü?: Adı gibi şirak-mirak aldı cumhurbaşkanlığını 7 Mayıs 1995'de ve götürdü. Solun aday, az farkla bile olsa, yenildi yine de.

“Tonton” nam lakablı François Mitterrand eğer üçüncü kez aday olabilseydi yine bir-iki ayak oyunu yapar Jacques Chirac'ı yine yenerdi. Her neyse, Chirac artık cumhurbaşkanı ve Fransa artık “La Chiraquie” (Şiraki). Ama Fransalılar henüz yeni cumhurbaşkanlarına alışamadılar. Kendisi de cumhurbaşkanlığına alışamadı:

Kolay değil çünkü: Paris Anakent Belediye Başkanlığından Cumhurbaşkanlığı makamına geçmek.

“Şirak” bildiğin gibi: Kristal dükkanındaki fil. Hep bilinen aynı adam: Sakar mı sakar. Elini nereye ayağını nereye koyacağını sanki bilmez gibi bir o yana bir bu yana gidip geliyor.

Belki heyecandan.

Fil deyip geçme elbette: Acaip bir de “hafıza”: De Gaulle “amca”dan ne varsa depolanmış bir “hafıza”.

Nitekim kalktı, “Fransa'nın ikna edici gücünün sağlamlığını ispat etmek” bahanesiyle ve hiç beklenmeyen bir anda, G 7 (laf aramızda babam, ben bu takıma Dev-Yedi, diyorum, Yedi Dev'ler

anlamında) toplantısına çeyrek kala, Güney Pasifik'te deniz altı atom/nükleer denemelerini başlatacağını duyurdu.

Ve bir anda, evet bir anda, ismini yedi düvele duyurdu: Artık Brigitte Bardot, Johnny Hallyday ve Edith Piaf kadar tanınıyor Fransa dışında.

Ama lakabını da hemen koydular: HİROCHİRAC. Hiroşima unutulmadı çünkü henüz.

Taraftarları, “deniz altında yapılacak atom bombası denemelerinin zararsız” olduğunu ileri sürüyorlar: Mercan adalarının denizaltı yapılarının ne denli güçlü olduğu savını ve benzer savları ileri sürüyorlar... Gel de inan.

Greenpeace (Yeşilbarış) takımı verdi veriştirdi hemen. Naci anımsıyorsun mutlaka: Bu takımla Fransa Cumhuriyeti devletinin bir “hesabı” var: Faturası henüz ödenmeyen. Hani Fransalı Sosyalistlerin SOS-YA-LİS-TAS oldukları zamanlarda, Laurent Fabius hükümetinin emriyle Greenpeace'in bir gemisi batırıldı, ve Portekizli bir fotoğrafçı sabotaj sırasında yaşamını yitirdi. Sabotajın Fransızlarca yaratılan bir sözcük olduğunu gel de hatırlama şimdi.

Bu duyuru işinin en dramatik ve sakar tarafı zaten biraz da burada: Chirac'ın denemelere başlama kararını, neredeyse günü gününe sabotaj olayının tam onuncu yılında açıklaması. Daha

“rastlantısal” olanı ise şu: On yıl önce batırma işine fiilen katılan gizli istihbarat elemanı bayan subayın anılarını da aynı günlerde yayınlaması. İyi mi? Reklam olmasın?

Fransa cumhurbaşkanının kararı birçok protestoya yol açtı doğal olarak. En önce bölge insanlarınca.

Hele denemelerin yapılacağı Fransa sömürgesi adanın sahiplerinin protestoları. Ve doğal olarak Fransa egemenliğinden kurtulma ve bağımsızlıklarını elde etme istekleri yeniden dillendirildi.

Protestolar sürüyor. Ve büyük olasılıkla ilk denemenin başlayacağı Eylül 1995’e dek sayıları ve yoğunluğu artacak.

Bu sırada 22 Ağustos 1995’te İngiltere’de Fransız şarabını boykot eylemi başlatıldı. “Say Non!” (Hayır De!) adı altında toplanan birçok dernekçe.

Kurban, şarap deyince, aklına Hilar Çayı’nda soğuk suyla karıştırıp, gençlik ve avarelik günlerimizi sarhoşladığımız İso Koto’nun kaçak şarabı gelmesin. Fransa’nın şarap ihracından yıllık geliri 35 milyar Franktır: Sakın TL’ye çevirip, hesaba kalkma. Bırak Frank olarak kalsın. Böylesi bile müthiş.

Japonya, Yeni Zellanda ve Avusturalya’daki boykotlara yenileri eklenirse ve hele Kuzey Avrupa ülkeleri de boykot kervanına

katılırlarsa Chirac'ı kendi üretici ve tüccarları da sıkıştırmaz mı? Danimarka ve İsveç'te Yeşiller'in etkinliği dikkate alınırsa, Fransa mallarına boykot ciddi boyutlar kazanmaya aday. Yeşiller, Almanya Federal Cumhuriyeti'nde de boş durmuyorlar: Boykotlara boykotlar ekleniyor...

İşte tam bu sırada önce Le Monde, peşinden Liberation, Greenpeace ile ilgili yazılar ve eleştirisel "dosyalar" yayınlanmaya başladılar. Birincisi, Greenpeace'i neredeyse "gelir kaynakları meçhul bir örgüt" gibi tanıtmaya çalıştı. İkincisi ise, "Taşlamak için sadece Norveç ve Fransa'yı seçmesini manidar" buldu. Greenpeace'i neredeyse "içine kapalı, ne olduğu bilinmeyen bir ta(h)rik-at gibi göstermeye uğraştı.

Le Monde, İkinci Savaşı izleyen günlerde devlet tarafından, De Gaulle tarafından, "solcu hıristiyan demokratlara" kurdurtulan devlet gazetesidir. "Bağımsız" görüntüsü verse bile. Ve devlet gazetesi özelliği, işte özellikle bu tür durumlarda en çarpıcı biçimiyle ortaya çıkıyor.

Liberation'a gelince, ilk kurulduğu, daha doğrusu yeniden kurulduğu, 1970'lerin başındaki "devrimci", biraz "uçuk", biraz "fittırık", biraz "garip" ve epeyce "deli-dolu" niteliklerini yitirdi maalesef. Şimdilerde, "sol" yada "sağ" farketmez, bütün hükümetlerle "iyi geçinmenin" yollarını arayan fırsatçı bir gazete. Kimine bakarsan "polis gazetesi, polis emrindeki gazete"...

Amma uzadı mektub kurban. Şimdi kalkıp, “Ma kitabcı, bana bunları niye yazıyorsun?” bile der misin?

Senden herşey beklenir oğlum.

Havuz başında yan gelip yatıyormuşsun. İyi ediyorsun. Yarasın. Yediğin içtiğin de. Ama sakın bizi unutma babam: Ayranın, çiğ köftelik bulgurun, soğanın, Diyarbakır karbuzun, Maraş biberin eksik olmasın. Bir gece ansızın gelebilirim çünkü: Paris’lerde sizi unutacak değilim elbette. Gözlerinizden öperim kurban. Berivan’a selam. Çocukların da gözlerinden bus ederim. Sakın unutma.

(25 Ağustos 1995)

VAY ANASINI HÜKÜMET(i) !

17 Mayıs 7 Kasım 1995 arasındaki 5 ay 21 gün yetti Birinci Alain Juppé hükümetinin “beyaz bayrağı” çekmesi için. Fransa 5. Cumhuriyeti tarihinde bu kadar kısa zamanda hükümet bozmak rekoru O’nundur artık. Dahası yine Fransa tarihinde ilk kez bütçe tartışmalarının tam ortasında hükümet “değiştirildi”. Değiştirildi sözcüğünü niçin tırnak içine koyduğumu birazdan anlayatacağım.

Bu ilk noktalar hükümette makyajın ACİLLİK/İVEDİLİK niteliğini vurguluyor: Acele bir makyaj dayatıyordu. Çünkü cumhurbaşkanı Chirac’a bir paratoner, bir yıldırımsavar gerekiyordu: “İmaj/görüntü” tazelemek için.

Öte yandan Juppé sosyal güvenlik ve vergi reformları ile kamu harcamalarını azaltmayı birinci hedef haline getiren 1996 Bütçesinin Meclis görüşmelerinde, kendi partisinden ama eski başbakan Edouard Balladur’u destekleyen milletvekillerinin “su koyvermesinden” çekiniyordu. Onlardan birkaçını yeni hükümetine alarak “sus payı” vermek taktiğini seçti. Nitekim 7 Kasım akşamı açıklanan yeni Juppé hükümetindeki 16 bakan ve 16 bakan yardımcısı arasında 6 Balladur’cu bulunuyor.

Chirac, anımsayacağınız gibi, 1995’teki cumhurbaşkanlığı seçimi birinci turunda “30 yıllık arkadaşı” Balladur’u bir puan farkla “eleyerek”, ikinci tura geçmişti. Ve sonra “ipi göğüsledi”. Ama iki-üç ay içinde “Balla” politikası ve “başka bir politika” arasında sallanıp durduktan sonra, önce Balla’nın ekonomi politikasını

seçti. 26 Ekim’de F-2 televizyonundaki konuşmasıyla bunu neredeyse resmen duyurdu. Balladur cumhurbaşkanı değil ama politikası cumhurbaşkanının politikasıdır. Şimdi olan ise Balla’nın arkadaşlarının hükümete alınması. Bundan sonraki aşama ise Balladur’un belki bizzat başbakanlığa atanması olacak. Kimbilir?

Şu kesin ama: Bu ikinci hükümet, Juppé’ye sunulan sonuncu şans.

7 Kasım sabahı Fransızlar sürprizle karşılaştılar: Hükümet istifa ettiği için. Ama başbakanlığa yeniden Juppé atanınca ve Juppé, hükümetine aynı “ağır toplarla” devam deyince SÜRPRİZ TAMAMLANDI: Hükümet değişecek denilmişti, oysa neredeyse aynı takımla yola devam dendi. Bir tür Belçika şakasıdır bu.

Birinci Juppé hükümeti Fransızlar tarafından asla beğenilmedi. Juppé politikasından hoşnutların güneş görmüş kar gibi eridiklerini kamuoyu yoklamaları gösterdi: Birkaç ay içinde hoşnutların oranı % 12’ye düştü. Böylesi o zamana dek Fransa’da asla görülmemiş, duyulmamıştı. Şimdi bir-iki isim değişikliğiyle aynı takımla yola yeniden çıkılıyor: Bu kez hoşnutların ne diyeceğini merakla bekliyoruz. Şimdiden duyulan şudur: “Birinci Juppé’yi hiç sevmedik; ikincisinden nefret edeceğimizden korkuyoruz.”

Bunu kamuoyu yoklamaları birkaç güne kadar ortaya çıkarır. Ama şu kesin: 5 ay 21 gün içinde hükümet değiştirmek zorunda kalındıysa, çok ciddi, çok derin bir bunalım söz konusudur.

7 Kasım gecesi televizyonlarda açıklama yapan Juppé Fransızların iki yıl dışlerini sıkmalarını istedi: Yokuşu çıkmak için: “Sosyal güvenlik reformu” devlet harcamalarının azaltılması, vergi reformları ve büyük kent banliyölerinde yükselen “ateşi” düşürmek için bu iki yıl sihirli bir dönem sanki. Aynı şeyi Chirac da iki hafta önce istedi: İki yıl ve sonra büyük mutluluk. Kimse buna inanmıyor. Ve Juppé’nin, namı diğer “Amstrad”ın feci biçimde sıkıştığı ortada.

Bu hükümet, polis sendikaları tarafından eleştirilen ilk sağcı hükümettir. FNSP (Polis Sendikaları Ulusal Federasyonu) bir yandan, FASP (Polis Sendikaları Özerk Federasyonu) öte yandan hükümeti ve en başta İçişleri bakanını kamuoyu ve televizyon kameraları önünde eleştirdiler. Cezayir askeri cuntasının kayıtsız-şartsız desteklenmesi, jandarmaya islamcıların yakalanmasında görev verilmesi ve Vigipirate’in (polislin sıkı yönetim ve denetimi) polisleri son derece yorması ve benzeri nedenlerle.

Bunun sonucunda olmalı: 1996 Bütçesinde polislerin payı % 9,30’a çıkarıldı: Daha çok modernleştirilecek, daha iyi donatılacak polis. Pek yakında yarı robot polisler piyasaya çıkarılacak büyük olasılıkla. Hem böylesi daha iyi bile olabilir: Çünkü robotlar ne sendikalaşıyorlar, ne de gösteri ve yürüyüş yapıyorlar: Japonya ve ABD örneğini anımsamalı...

Bu yetmez sadece elbette. Çünkü Fransa’nın en büyük kentlerinde bombalar patlamasının altında yatan Chirac ve hükümetinin Cezayir konusunda izledikleri politikadır. Nitekim bunu bütün

sendikalar da dillendirdiler. Bu politikanın yeni hükümet tarafından gözden geçirilmesi olası mı?

Nükleer denemelere ilişkin yeni bir tavır takınılacak mı? Ruanda'da katliamcı yöntemler uygulayan geçmiş rejime benzer rejimlerin desteklenmesinden vazgeçilecek mi?

Bombalamalar ve nükleer denemeler üzerine özellikle Paris'e, ama genel olarak Fransa'ya, gelen turist sayısında büyük ölçüde azalma saptandı: Dahası büyük kentlerde insanlar gece karanlığı bastırınca artık sokağa çık(a)mıyorlar: Cafeler ve lokantalar, sinemalar ve eğlence yerleri artık bomboş. Ekonomik açıdan zarar yüksek. İnsanlar korkularından metro ve RER (Hızlı metro) ile tren ve otobüslere binemiyor. Resmi rakamlar metro ulaşımında % 10-15 arasında azalmadan söz ediyor. Ama gerçek azalmanın daha fazla olduğunu anlamak için arif olmaya gerek yok: Saat 17-20 arasında bir metro yolculuğu yeter.

Fransa'nın her nükleer deneme için milyonlar harcadığı, Cezayir askeri yönetimine yılda 6 milyar frank ödünç verdiği biliniyor.

Ama hükümet kendi memurunun maaşını 1996'da donduracağını açıkladı: Hem de ne zaman biliyor musunuz? Memur sendikalarıyla toplu pazarlık görüşmeleri anında. Yani sendikaları pazarlık yapmak için davet etti; ve pazarlık yapmadan kararını açıkladı.

Birinci Juppé hükümetinin yöntemi buydu: “Taraflarla görüşme” yapıyor görünmek, emrivakiyle önceden alınmış kararlarını açıklamak ya da daha vahimi önceden alınmış kararları uygulamaya koymak. Bunu sadece başbakan Juppé değil bakanları da yaptı.

15 Ekim 1995’te Başbakan Juppé, Chirac’ın partisi RPR (Cumhuriyet İçin Birlik) genel başkanı seçildi. Daha önce yıllarca aynı partinin genel sekreterliğini yapmıştı, Chirac’ın parti genel başkanı olduğu dönemlerde.

Birinci ve ikinci Juppé hükümetlerinde Adalet Bakanı ve hükümetin ikinci adamı Jacques Toubon da aynı partinin genel sekreterliğini ve genel sekreter yardımcılığını üstlendi geçmişte.

Bugünkü İçişleri Bakanı da genel sekreter yardımcısıydı.

Ulaştırma ve Turizm Bakanı da genel sekreterlik ve genel sekreter yardımcılığı ve benzeri bir çok görev üstlenmiş eski kurtlardandır.

Bütün bunlar, diğer bakanları saymadan, bu hükümetin önceki gibi son derece RPR’ci, açıkçası Chirac’cı olduğunu ispat ediyor.

Daha önemlisi şudur: Adı geçenler, Chirac, Paris Anakent Belediye Başkanı iken belediye başkan yardımcılıklarını yaptılar. Bugün aynı takımı Fransa gibi dünyanın dördüncü “gücü”nün başında görüyoruz: Ancak Fransa Paris değil, hükümetin başı ve bakanlar

Fransa’da 60 milyon insan yaşadığını unutuyorlar. Dahası Paris Anakent Belediyesini yönettiklerinde yaptıkları yolsuzluklar defalarca basın-yayın organlarınca işlendi. Artık Fransa’da Sağır Sultan bile Juppé ve Chirac’ın kendi yetkilerini kullanarak kendileri ve aile üyeleri için sudan ucuza belediyenin malı evleri kiraladıklarını duydu. Gerçi adli makamlar işin üstüne gitmediler: Çünkü “küçük bir yolsuzluğun” büyük bir rejim bunalımına yol açmasını istemediler. Çünkü belediye “ucuzluğundan” yararlananların listesini görünce herkes hayret eder: Kimler yok ki listede: Yargıçlar, basının en müthiş “köşe yazarları”, “ünlü yazarlar”...

Öte yandan belediye takımından hükümete alınanların kendilerine ait öyle ahım şahım bir dehaları olmadığı da kısa dönem bakanlıklarında anlaşıldı. Ama Juppé kalktı aynı isimleri, özellikle yukarıda saydığım Adalet, İçişleri, Ulaştırma ve Turizm bakanlarını görevlerinde tuttu. Hele İçişleri Bakanının eleştirilmeyen tek eylemi var mı?

Her neyse takım aynı takım ve gelecek için umutlar sınırlı.

Çünkü bu takım çok önemli bir konuyu daha unuttu: Chirac’ın seçim kampanyası sırasında yaptığı vaatleri.

Daha vahimi cumhurbaşkanlığını aldıktan sonra, her şey çözümlenmiş gibi, birkaç ay içinde Edouard Balladur’un ekonomi politikasından daha sert bir ekonomi politikayı uygulamaya koydular:

Vergiler azaltılacak dendi, tersi yapıldı: Herkesin vergisi artırıldı: “Eşitlik” ilkesi içinde. Ancak düzensel dengesizlik içinde “faturayı” emekçiler ödemek zorunda bırakılıyor. O nedenle işçiler ve memurlar gösteri ve 24 saatlik genel grev düzenlediler. Yıllardır Fransa’da ilk kez 5 milyon kamu çalışanını ilgilendiren, 2,5-3 milyonun bizzat katıldığı genel grev düzenlendi. Devletin “emirlerini uygulamakla övünen” memurlar gösterilerle bütün Fransa’da yürüdüler.

19 Ekimde ise yine birçok kentte bu kez emekliler yürüdüler: Juppé emeklileri bile yürüttüğü için sevinebilir.

Kamu çalışanları, yani memur ve işçiler, 14 Kasımda yeni bir genel greve hazırlanıyorlar. Yeni hükümete işçilerin bakışını 24 saatlik bu grev sırasında saptayabileceğiz. Hemen kurulur kurulmaz sendika yöneticileri zaten eleştirilerini sürdürdüler: “Eski isimlerle yeni politika yapılmaz çünkü.”

Kimi üniversitede öğrenciler, Milli Eğitim bakanlığının vaad ettiği ödentileri zamanında ödememesi üzerine boykot yaptılar/yapıyorlar. Rennes üniversitesi öğrencileri üç hafta kadar süren eylemleri sonucunda 6 milyon frank elde ettiler. Elli kadar da yeni öğretim üyesi. Onları Metz ve Nantes üniversitelerinin öğrencileri izliyor...

Chirac'ı öteden beri destekleyen ve genel olarak aşırı sağ eğilimleriyle tanınan esnaf ve tüccarlar bile gösteri yaptılar: 30 Ekimde Juppé'nin Hazirandan beri belediye başkanı olduğu Bordeaux kentinde gösteriler yapıp birkaç resmi binayı yakıp yıktılar. Esnaf ve tüccarların pek çoğu bir yıla yakındır sosyal güvenlik ödentilerini ödemeyi askıya aldılar: Bu da bir protesto biçimidir.

Bütün gösteriler, dikkatinizi çekmek isterim, hükümetin ekonomik politikasına karşı yapıldılar, yapılıyorlar: O nedenle siyasi nitelikleri açıktır. Oysa yeni hükümette ekonomi politikasını değiştirecek hiçbir yeni bakan yok. Aynı bakan ekonomiden sorumlu. Aynı bakanlar sosyal güvenlikle sorumlu...

Bu durumda Juppé'nin yeni hükümeti birincisinden daha uzun ömürlü olabilir mi?

Bundan böyle tek sorumlunun Juppé olduğu aşikâr: Nitekim 7 Kasım gecesi televizyon kameraları karşısında hükümetinin yapacaklarını bizzat açıklaması da bunu ispatlıyor: Artık tek sorumlu O'dur. Ve ayağı kayınca başbakanlığa elveda demesi gerekiyor. Sırada başkaları var çünkü. Hele Chirac AB (Avrupa Birliği) konusunda kesin tavrını takınsın "yeni politikası"nın, daha milliyetçi politikasının, uygulayıcısı olarak şimdiki Meclis Başkanı Philippe Seguin'i başbakanlığa ataması gündeme girebilir.

Bu arada muhalefet partisi olarak PCF (Fransız Komünist Partisi) ve PS'in (Sosyalist Parti) Juppé'ye ve Chirac'a belirleyici biçimde

karşı koyması çok zor maalesef. Millet Meclis'inde sayıları çok sınırlı, dahası toplumsal muhalefeti ve işçi hareketinin hoşnutsuzluğunu yönetebilmek için iki parti arasında yarış var. Zaman zaman kırıcı olan. Dahası 15 Ekim 1995'te parti üyelerinin % 95'inin oylarıyla Sosyalist Parti birinci genel sekreterliğine (Türkiye'de genel başkanlığa tekabül ediyor) getirilen Lionel Jospin zamanını partisinin yeniden örgütlenmesine ayırmak istiyor. Kendisi milletvekili bile değil. Zaten PS'in Meclis'teki 57 temsilcisiyle sadece figüran rolünü oynadığını yazmak bile gereksiz. O zaman Juppé hükümetine karşı kendi taraftarlarından gelecek bir muhalefet bitirici olabilir: Hani "Saray içinde kozların paylaşılması cinsinden" bir şey.

İyi ama Chirac ne olacak? Yedi yıl için seçildi: 2002'ye kadar cumhurbaşkanlığını götürebilecek mi? Bana kalırsa olanaksız. Bunca çam devirdikten sonra. O zaman? O zaman Fransa'da politikada her şey olabilir. Başka yerde, başka ülkede olduğu gibi: İstifa edebilir. İstifa ettirilebilir. Şu an birilerinin O'na cumhurbaşkanlığı ile Paris anakent belediye başkanlığının aynı şeyler olmadığını anlattığını tahmin etmek isterdim.

(7 Kasım 1995).

TARİHE KÜFÜR

Kimi sokaklarda, duvarlara yazılı şu slogan şaşırtıcı: “İmmigration=İnvasion”. Türkçesi: Göç=İstila. Fransa’da yıllardan beri uyuşturucu ticareti, hırsızlıklar, ev soymalar ve daha bilmem nelerin sorumlusu ve tek faili olarak yabancılar gösteriliyor. Faşist partiler, bu arada özellikle FN (Milliyetçi Cephe), bu tür konuları seçim malzemesine dönüştürdüler. Dahası ülkede gittikçe toplumsal bir felaket biçimine bürünen işsizliğin sorumlusu da yabancı işçiler, bunlara kalırsa.

Mart 1993 seçimleri sonrasında hükümeti kuran merkez sağ koalisyon, ilk iş olarak yabancılar politikasını ameliyat masasına yatırdı. RPR (Cumhuriyet İçin Birlik) ile UDF (Fransız Demokrasisi İçin Birlik) tarafından oluşturulan hükümette, aslında, ortanın sağı hakim. Ama yabancılar söz konusu olunca aşırı sağ söylemler ve politikalarda hepsi ağız birliği yapıyor. Buyurun kararı siz verin:

Hükümet işe siyasi mültecilik başvuru yöntemini ve aşamalarını zorlaştırarak başladı. Sonra polisin istediği anda ve istediği yerde, kimlik denetimi yapması konusunda yasa tasarısı hazırladı. Daha sonra Yurttaşlık Yasasını değiştirici tasarısını kamuoyuna yansıttı. Artık fransız yurttaşı olmak her babayiğidin kârı değil. 1986’da RPR genel başkanı ve dönemin başbakanı Jacques Chirac ne demişti? “Fransız vatandaşlığını hak etmek gerekir!” İşte bu kadar. En son birkaç gün önce, İçişleri bakanı, “Fransa’ya yabancı göçünü sınırlamayı amaçlıyoruz.” dedi.

İnsan Hakları ve Yurttaşlar Bildirgesinin anavatanı olmakla övünen Fransa, artık başka havalarda. Fransa'da doğan yabancı ana-babalılar vatandaşlığa kolayca geçemeyecekler. Bu Fransa tarihine karşı bir küfür. Çünkü hele bir bakalım; bugünkü hükümette bile yabancı ana-babalı bakanlar var. İşte iki örnek:

Başbakan Edouard Balladur İzmir'de ermeni ana-babadan olma. Bütçe Bakanı ve hükümet sözcüsü Nicolas Sarkozy, Macaristan'lı bir ailenin çocuğu.

Fransa'yı Fransa yapan, adını dünyalara duyuran birçok sanatçı, yazar, aktör ve aktris yabancı kökenli. Aklıma Mussoloni Faşizminden kaçıp Fransa'ya sığınan komünist militanların çocuğu Yves Montand geliyor. Yine İtalyan kökenli Emile Zola ve Edith Piaf. Belçika kökenli Johnny Halliday. Ve daha niceleri...

Fransa'ya, Avrupa Şampiyon Klüpler turnuvasında ilk kez birinciliği, kafa gölüyle, bir yabancı kazandırdı. Bir Afrikalı. Adını bütün Fransa duydu: Basile Boli. 1967'de Abidjan yakınında bir kasabada doğan bu çocuk, polis babasının Côte-d'İvoire Paris Büyükelçiliğinde bir göreve atanması üzerine Fransa'ya geldi. O'nun sayesinde, Marsilya Futbol Klübü, bütün bir kentin, hatta bütün bir ülkenin, rüyasını gerçekleştirme olanağı buldu. Şimdi Boli bir sembol. Sadece o değil. Aynı takımda top koşturan Alman Rudi Völler, Boşnak Boksiç, Korsikalı Pascal Olmeta ve diğerleri. Nihayet yıllardır takımı çalıştıran Belçikalı "yaşlı kurt" Raymond Goethals. Fransa eğer yeni yasa tasarılarını yaşama geçirirse, siyaset, futbol, sanat ve sinema bu tür zenginliklerden yoksun

kalacak. Hele bir düşünün Yves Montand'sız, Edith Piaf'sız, Basile Boli'siz Fransa'yı.

PS (Sosyalist Parti) hükümetlerinin İçişleri Bakanı Pierre Joxe, beş yıl önce polis sendikalarının önerisi üzerine bütün komiserliklere İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin asılmasını emretti. Fransa'da her komiserlikte, Bildirge artık, Cumhurbaşkanı fotosunun yanı başında. Pierre Joxe, bir ara, "Polislerin ezici çoğunluğunun silah taşımaya gerek yok" dedi. Ve polislerin büyük bir bölümünü silahsızlandırmayı düşündü. Gerçekleştiremedi.

O günden bu güne işler tam tersi. Yeni Başbakan ve özellikle aşırı sağcı düşünce ve tavırlarıyla Fransa'da sevilmeyen İçişleri Bakanı Charles Pasqua, sıradan insanların "güvenlik korkusunu" istismar ediyorlar. Balladur, bir tür "güvenlik testi" uyguluyor. Hükümeti kurduğunda, birçok gözlemci orta-sağ ve hristiyan-demokrat bir politika uygulayacağını sandı. Oysa orta-sol gösterip sağ vurdu. Başbakanın amacı ortacıları sağa demirlemek. Nitekim kimlik denetimi, yurttaşlık yasa tasarıları işiyle, CDS (Toplumsal Demokratlar Merkezi. Eski hristiyan-demokratlar) (1) başkanı ve Adalet Bakanı Pierre Méhaignerie uğraşılıyor. Yani inisyatif sağcılarda hamallık ortacılarında...

Bu arada, seçimlerden hayatının yenilgisiyle çıkan (aslında çıkamayan demek gerekiyor) PS o kadar küçüldü, iç çekişmeler sonucu o kadar bölündü ki, hükümetin sağcı, tutucu ve gerici girişimleri karşısında sesini çıkaramıyor. Ya da çıkarınca duyulmuyor. O nedenle Protestan ve Katolik kiliselerin sorumluları toplumsal muhalefetin kristalleştiği makamlar

oldular. Hükümete ve sorumlu bakanlara yasa tasarılarının geri alınmasını duyurdular.

Gerçi Cumhurbaşkanı bir sosyalist: François Mitterrand. Ama O da savunmada. Kendisini ve sosyalist hükümetlerden kalanları kurtarmak için iki dayanağı var: Anayasa ve iletişim kaynakları. Ancak bunlar O'na istediği kadar manevra olanağı vermiyor. Nitekim, Cumhurbaşkanı "Fransa eski ve tutucu bir ülkedir" deyip umutsuzluğunu dile getirdi.

Bu durumda, yabancı işçilerin ve siyasi mültecilerin dernek ve benzeri örgütlerine büyük sorumluluk düşüyor. Nitekim 29-30 Mayıs 1993'te Paris'te genel kurulunu toplayan FASTİ (Göçmen İşçilerle Dayanışma Dernekleri Federasyonu) bu konuda kararlı olduğunu gösterdi. Aynı bağlamda S.O.S. Racisme (İmddat Irkçılık), MRAP, LICRA ve CIMADE gibi derneklere de büyük iş düşüyor.

Federal Almanya Cumhuriyeti'nde ardı arkası kesilmeyen nazi baskınları ve cinayetleri gündemimizin ilk maddesinin ırkçılığa karşı mücadele olması gerektiğini gözler önüne seriyor.

İrkçılığın illâ bizden insanlara saldırmasını beklemeden, nereden gelirse gelsin, kime karşı yönetilirse yönetilsin, saldırıları toplu, en geniş ve kitlesel biçimde yanıtlanmalıdır. Ve bu konuda sadece derneklere değil, birey olarak hepimize görev düşüyor. Bu görevleri üstlenmemiz şarttır. Uzun soluklu bir biçimde.

NOT: (1) CDS, 1996'daki Kurultay'ında adını Force Democrate (Demokrat Güç) biçiminde değiştirdi. Liderliğine o günkü Millî Eğitim Bakanı François Bayrou seçildi. Sık sık isim değiştirmesiyle tanınıyor.

(7-12 Haziran 1993)

YABANCI/İNSAN/HAKKI

İnsan hakları deyince elde olmadan akla hemen BATI geliyor. Çünkü bizi şartlandırmışlar bu yönde. Çünkü BATI insan haklarının “BEŞİĞİ” havasını veriyor kendi kendine.

Ama uygulamada durum son derece farklı.

1980 yazında Strasbourg’daki İnsan Hakları Uluslararası Enstitüsü’nün bir aylık programına davetli olarak Türkiye’den otobüsle yola çıktığımda (o sırada SBF’de öğretim üyesiydim) yolculardan Fransa’da işçi Haşim’in söylediklerini hiç unutmadım. Unutamam:

“Abi, madem insan hakları toplantısı için Fransa’ya geliyorsun, onlara lütfen söyle: FRANSA’DA YABANCILARIN İNSAN HAKLARI YOKTUR!”

Haşim o gün haklıydı: Bugün olduğu gibi. Kulakları çınlasın.

Aslında karmaşılaştırılan bir durum var:

Eğer YABANCILAR UZAKTA kalırlarsa İNSAN sayılıyorlar ve HAKLARI VAR. Ama yakına, hele ÜLKELERİNE, GELİRLERSE YABANCIDIRLAR. Ve o zaman hakları sınırlanabilir!

İşte 1996 Nisan ayı başında Fransa Millet Meclisi “Yabancı Göçü/Yasadışı Göç/Kağıtsızlar Araştırma Komisyonu” Rapor’u bir kez daha Haşim’in saptamasının doğruluğunu ispatlıyor:

Çünkü, Komisyon, yeni “önerileriyle” YABANCILARIN TAŞLANMASINA çağrı çıkarıyor: Ve bu, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin “şampiyonu”/“beşiği” Fransa’da oluyor. Fransa’nın insan hakları “geleneği” ayaklar altına alınıyor. Torpilleniyor. Elbette bu açıdan bakınca bir değil birkaç tane Fransa bulunduğunu söylemeliyiz:

Yabancılara, her türlü baskı görene, her türlü muhalife kollarını açan Fransa. Ezilmişlerin, sürülmüşlerin sığınabildiği Fransa.

Ve “öbür” Fransa: İçine kapanmak isteyenlerin, korkakların Fransa’sı: Aşırı sağın, faşistlerin, KLASİK VE ORTA-SAĞIN ve her türlü kötülük adamlarının Fransa’sı.

Meclis Araştırma Komisyonu, önerileriyle, “öbür” Fransa’nın adamlarına işaretler gönderiyor: Korkma biz “senin Fransa’nın” koruyucusuyuz! Biz seni ve “Fransa’nı” sıkı biçimde denetim ve gözetim altında bulunduruyoruz!

Yoksa nasıl açıklanabilir Fransa Anayasası ilkeleriyle ve hem Anayasa’da, hem yasalarda, hem de kamuoyu vicdanında garanti altına alınmış hakların sınırlandırılmasının önerilmesi? Çünkü şaka değil, çok saygı değer ve çok aziz milletvekillerinin “önerileri”

Fransa’da yaşayan insanların kimi haklarını sınırlamayı öngörüyorlar. Bu insanların “Fransa’ya yasadışı yollardan girdiklerini” ve/veya “Fransa’da yasadışı bir biçimde ikamet ettiklerini/oturdıklarını” ileri sürerek haklarının sınırlandırılmasını önermek asla hoş karşılanamaz.

Sınırlanması önerilen haklar İnsan hakları denilince ilk akla gelenlerdir: Okumak hakkı, sağlık olanaklarından yararlanmak hakkı ve aile kurmak hakkı; yani bir insanın istediği biriyle evlenmesi ve çocuk-çocuğa karışması hakkı.

Fransa Millet Meclisi Komisyon üyelerinin sağın daha sağında bulduklarını belirtmek gerek. Öte yandan pek çoğu 1998’deki seçimlerde FN (Milliyetçi Cephe) adayları karşısında yitirmekten korkuyorlar. Örneğin Komisyon başkanı FN’nin “güçlü” olduğu Le Var ilinde aday. Ve FN’den daha sert veya enazından FN kadar sert tedbirlerin savunucusu konumunda olduğunu ispatlamak istiyor: “Seçimi kazanmak” için.

Elbette sorun sadece Komisyon üyelerinin seçim “korkusuyla” ilgili değil: Bugün bütün Avrupa ülkelerinde “üçüncü dünyadan”, hadi adını koyalım “Avrupa dışından”, gelenlere “kapılar kapatılmak” isteniyor.

Bu önerilerin yasalaşması ŞİMDİLİK ZOR. Çünkü hükümetin dayandığı Meclis çoğunluğu içinde bile, aynı çoğunluğun aşırı sağ kesimden çıkan temsilcilerinden oluşan Komisyon’un önerilerini eleştirenler bulunuyor.

Ama asıl mesele şurada: Rapor kamuoyuna yansıtıldığı 3 nisan 1996'dan beri bütün medya tarafından birinci haber olarak ve uzun bir biçimde irdelendi. Sıradan Fransız, yasadan, Anayasa'dan, Meclis'ten ve Komisyon'dan habersiz cahil bir fransız için BUNLAR SANKİ ÖNERİ DEĞİL YASA HÜKMÜ GİBİ algılandı bile ve asıl tehlike de burada zaten:

Yani sokakta ve uygulamada:

Hastanede, toplum içinde artık bütün yabancılara yönelik kuşku, şüphe ve dışlamada bir üst vites geçilebilecektir, geçilecektir maalesef.

Zaten günümüzde Haşim'ler, İdris'ler, Ramo'lar, Mulut'lar bakkal, fırın, cafe, eczane ve benzeri mekanlarda "eşya muamelesi" görürken bundan sonrasını varın tahmin edin:

Korkak Fransızlar kimbilir neler yapar? Nasıl davranır artık "yabancı"ya? Yabancı, çünkü, o tür Fransızlar için, "kağıtsızlar" değildir sadece: Mahalledeki, sokaktaki bütün farklı olanlardır: Esmerler, gençler, farklı giyinenler, farklı konuşanlar, farklı davrananlar....

(Nisan-Mayıs 1996).

ZEKİ VE RAMO ANLATIYOR

Zeki aynen şunları söylüyor: “Artık köşedeki fırına gidip ekmek almıyorum. Gidemiyorum, çünkü satıcı bayan beni görünce sanki çarpılmış gibi ağzı, dili tutuluyor. Bazen ben sanki orada yokmuşum gibi davranıyorum. Bazen alaya alıyor. Bazen açıktan laf atıyor: ‘Bak hele kimler geliyor?’ diyor örneğin.”

Ramo ise küçük tüccar takımının dışlayıcı, küçümseyici davranışlarından usandığından bütün yaşamını küçük eviyle işyeri arasına hapsetti: “Alışverişlerimi artık süpermarketlerden veya mahalleden yapıyorum. Paris İstanbul’a döndü. Evle atölye arasında yaşamımız geçiyor. Ha İstanbul ha Paris: Antep’ten hiç ayrılmasaydım keşke.”

Fransa’da ırkçılığın sıradanlaşması bütün “yabancıları” günlük yaşantılarında etkiliyor: Metroda, otobüste, yürürken, parkta ve her yerde.

Zeki bir küfür gibi kullanıyor “rasist” sözcüğünü, “Bu kadın rasist abi” dediğinde. Rasistin ırkçılık anlamına geldiğini bile bilmiyor Zeki. O’na göre, rasist, tatsız tutsuz, “yaramaz”, sert ve asık suratlıyla eşanlamlı.

Fransa’da ırkçılığı nasıl ölçmeli? Sadece Fransa’da değil, diğer ülkelerde de ırkçılığı ölçmek için kriterler/ölçütler nelerdir?

Birkaç ölçüt önerebiliriz sanıyorum:

Birincisi: Siyasi programında, siyasi tutum ve davranışlarında ırkçılığı savunan partilerin sayısı. Öte yandan açıkca ırkçı olmayan siyasi partilerde ırkçı yönetici, milletvekili ve benzeri seçilmişlerin varlığı da bilinmelidir.

İkincisi: ırkçı partilerin seçimlerde aldıkları oy miktarı, oranı, varsa milletvekili sayısı vb.

Üçüncüsü: Kamuoyu yoklamaları. Anketlere verilen yanıtlar toplumdaki ırkçı eğilimleri ölçmekte önemli bir kaynaktır.

Dördüncüsü: ırkçı saiklerle yapılan adli ve/veya siyasi tehditler, laf atmalar, yaralamalar, öldürmeler, bombalamalar, yakıp-yıkmlar... Bugün birçok ülkede polise yansıyan kimi olaylar “büyütülmeden kapatılsa” bile can kaybına ve/veya yaralamalara yol açanları artık saklanamıyor. Ve gerek polis, gerekse ırkçılığa karşı mücadele veren derneklerin rakamları bu konuda aydınlatıcı ve tedirgin edici bilgilere sahip.

Beşincisi: Her birimizin yaşantısı, gözlemleri, işittikleri ve gördükleri. Yani kendi gözlemlerimiz, anılarımız ve bugünlerde yaşadıklarımız.

İşte bu bağlamda, yıllardır Paris'te işçilik yapan Zeki ve Ramo'nun anlattıkları önemli. Elbette onların ve bizim kendi izlenim ve gözlemlerimiz subjektiftir. Ama yukarıda önerdiğim beş ölçütün ilk dördü objektiftir. Rakamlarla ispatlanabilirler ve ırkçılık konusunda kesin bilgiler verirler.

Bu ölçütleri dikkate aldığımız zaman görüyoruz: Fransa'da açıkça ırkçı parti FN'dir. Milliyetçi Cephe. O'nun "daha sağında", apaçık nazi veya neonazi ve bu sıfatlarla tanımlanan küçük ama son derece tehlikeli birçok "parti", "merkez" ve "birlik" bulunuyor. Bu sonuncular Mart 1993'deki milletvekili seçimlerinde 70 bin kadar oy aldılar. Aynı seçimlerde FN 3,2 milyon oy topladı.

Fransa'daki ırkçı, faşist ve naziler bunlarla sınırlı değil. 1996'daki sağ-ortasığ hükümetin iki ortağı içinde de ırkçılar bulunuyor.

Bunların bir bölümü Philippe de Villiers çevresinde toplanıp kendi siyasi partilerini yarattılar: MPF (Fransa İçin Hareket): ırkçı, katolik entegrist ve son derece tutucu. UDF içindekiler ise Alain Madelin liderliğinde Idées-Action (Fikirler-Hareket) isimli "siyasi kulüpte"ler.

Bu arada RPR ile FN arasında kalan ve tutuculuğuyla bilinen CNI'yi (Bağımsızlar Milliyetçi Merkezi) unutmamak gerek.

23 Nisan 1995'te cumhurbaşkanlığı seçimi ilk turunda FN genel başkanı Le Pen, 4,5 milyon seçmenden oy aldı. Oyların % 15'i.

Bunların tümü ırkçı mı? Fransa'da 4,5 milyon SEÇMENİN ırkçı, faşist, yahudi ve yabancı düşmanı FN liderlerine oy vermesi ırkçılığın boyutunu ispatlıyor.

Seçimden bir yıl kadar sonra, 3 Nisan 1996'da Le Monde gazetesinin yayınladığı kamuoyu yoklaması, Fransızların % 28'inin "FN'nin fikirlerini paylaştıklarını" gözler önüne serdi. FN'nin "göç ve yabancılara ilişkin görüşlerini paylaşanların oranı ise % 33. Bu rakamlar işin ciddiyetini ispatlıyor.

Bu nedenle bütün yabancıların ve ırkçılık karşıtı bütün insanların aralıksız mücadele etmesi gerekiyor. Özellikle yabancıların: Çünkü FN ve benzerleri toplumdaki bütün dertlerin "tek sorumlusu" olarak yabancıları gösteriyorlar. Onları "göçmenler" diye isimlendirerek. Örneğin FN, "3 milyon göçmen Fransa dışına atılırsa hemen 3 milyon iş yaratılır" yalanını bile atabiliyor. İnsanlar buna inanıyor.

Bunun ve benzeri yalanların sonucu ırkçılık sıradanlaşıyor: 1970'lerden, hele 1972'de FN'nin kurulmasından sonra, "yabancı işçi göçü" öylesine sömürüldü ki, her yabancı potansiyel suçlu gibi görüldü. Gösterildi.

Onun için Zeki ve Ramo tedirgin. Ama dikkat: Tedirginlik iyidir icabında, ama ondan paranoyaya geçmemeli: Çünkü Fransa'daki bütün ekmek satıcıları, bütün tüccarlar ve bütün bakkallar ırkçı değil.

(2 Aralık 1996).

RAP-OR

Sağın sağındaki üyelerden oluşan Meclis Komisyonu, önerileri ile, kaçak işçilere saldırıyor: Onları getirenlere, onları çalıştıranlara dokunmuyor.

Sanki yabancılar Fransa'ya özel olarak getirilmiyor. Sanki dokumadan otomobile bir dizi işkolunun ucuz ve direnmesiz işçi ve işgücüne ihtiyacı yok. Sanki devler arası rekabette ucuz işgücü kapitalizmin olmazsa olmazı değil.

Öte yandan İşçileri Bakanı Jean-Louis Debre, 1993'de Charles Pasqua'nın bastırmasıyla kabul edilen yasa hükümlerini daha ağırlaştırıcı bir yasa tasarısını Meclis'e birkaç ay önce sundu. (Pasqua "Yasaları" için Fransa'da Aşırı Sağ ve İrkçilik isimli kitabıma bakılabilir: Belge Yayınları, İstanbul, s. 40-54). Bu yeni "sertleşme"ye ilişkin birkaç açıklama yapmak olası:

Kısa dönemde, sağ ve ortasağ FN'e (Milliyetçi Cephe) giden oyların artmasını engellemek istiyor. Kamuoyu yoklamaları FN'e oy vereceklerin sayısındaki artışı gösteriyor. Bu arada 14 Nisanda Luneville-Nord'da yapılan yerel seçimde FN oylarının 1992'ye oranla dokuz puan arttığı görüldü. Bu artışın sağ ve/veya ortasağdan kaynaklandığı açık: Madem ki ortasağ ve sağ adayın oyları azaldı.

Öte yandan FN, son birkaç aydır seçim stratejisini değiştirdi: Artık seçimlerin ikinci turlarında sağ ve ortasağ adaylara karşı sol adayları, komünistler dahil, desteklemeyi tercih ediyor. Ve böylece hükümet üzerinde şantajı amaçlıyor: Nisbi temsil sistemini benimsemesi için: Çünkü ancak seçim sisteminde bu yöndeki bir değişiklikle FN Millet Meclisi'ne temsilci sokabilir. Ama sağ ve ortasağ buna asla yanaşmıyor:

İşte o nedenle orta dönemde, sağ ve ortasağ, FN'e oy verenleri ve/veya oy vermeyi kuranları ikna etmenin yollarını arıyor. Bunun için bulduğu yol ise bu tür seçmenlere şu mesajdır: YABANCILARA KARŞI EN İYİ MÜCADELEYİ BİZ YAPIYORUZ! Böylece FN seçmenlerini klasik sağa yeniden çekmenin yollarını da zorluyor. Anayasa ve yasalara rağmen.

Orta dönem dediğim 1998 genel seçimleridir. Bugünden, bütün partiler, stratejilerini 1998 seçimlerine göre kuruyor: Hele hükümetteki sağ ve ortasağ: Mart 1993'den beri hükümet olmanın sonucu mutlaka oy yitireceklerini bildiklerinden FN'nin bu oyları toplamasını önlemek için her yola başvuruyorlar.

Sağ ve ortasağ, "çok yaşlı" FN genel başkanı Jean-Marie Le Pen'in fiziki olarak parti sorumluluğunu daha uzun süre yüklenemeyeceğinin farkında, ve uzun dönem stratejisini LE PEN'DEN SONRASI için ayarlıyor.

Bugün FN içinde iki büyük akım bulunuyor: Sağ ve ortasağa takınılacak tavır konusunda:

Birincisi Le Pen ve etrafındaki nazi ve faşistlerden oluşan takım: FN genel sekreteri ile FN'nin gençlik kollarının yöneticisi ve aynı zamanda Le Pen'in damadından meydana gelen bu ekip, sağ ve ortasağ ile işbirliğine şiddetle karşı.

Ama, bir de, Parti'nin "ikinci adamı" rollerini oynamaya meraklı, dedesinin Yunanistan kökenli olması basına yansıyınca "utanan", ve geçmişinde RPR'de çalışıp Chirac'a danışmanlık yapmış olan Bruno Megret ve arkadaşları var: Bu takım, Le Pen sonrasında, FN'yi ele geçirip, İtalya'daki MSİ türü "reform" yapmayı ve "Halkçı Parti" gibi bir isimle sağ ve ortasağ ile bir tür ortaklık kurmayı düşünüyor. Gelecekte böyle bir olasılığın şansını artırmak için, bugün, sağ ve ortasağ iktidar bir yandan FN'in "programını" araklarken öte yandan genel başkanına karşı katıksız mücadeleden yana.

1996 martı sonunda yapılan kamuoyu yoklamasında FN'nin "yabancı işçiler, göç, yabancılar" konusundaki "görüşlerini" paylaşanların oranının % 33 olduğu ortaya çıktı:

Bu sonuç da elbette milletvekillerinin Rapor'u kaleme almalarında etkili olmuştur. Ama aşırı sağ, ırkçı ve faşist bir partinin son derece demagogik ve son derece tehlikeli saçmalıklarını ölçü olarak siyaset yapılır mı? Fransa'da hele: Çünkü Komisyon "önerilerinin" pek çoğunun Anayasa ile çatıştığı ve bir gün yasa metnine girerlerse, mutlaka Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edileceği biliniyor. Amaç şudur: Basın-yayın organlarında bu "önerilerin" yazılması, "tartışılması" ve belki Meclis'te yasalaştırılması ve nihayet iptali: Böylece, gerekirse, seçim kampanyasında suçu Anayasa Mahkemesi'ne yıkmak: "Biz önlemleri aldık. Yasa bile

çıkardık. Ama Anayasa Mahkemesi iptal etti” diyebilmek için. Ama bütün bu süreç içinde yabancılar yine “günah keçisi” konumuna konulacakmış, Fransa’da varolan yabancı düşmanlığı artacakmış: Sağ ve ortasağ siyasetçilerin, saygıdeğer milletvekillerinin umurunda mı?

(Nisan-Mayıs 1996)

HAKKI'NIN YURTTAŞLIK HAKKI

Önce Fransa'da başlatıldı: Yabancıların, hele kağıtsız yabancıların, ve siyasi sığınma hakkı elde etmek isteyenlerin hakları sınırlandı. Yeni tüzel düzenlemelerle yabancıların evlenmelerinde, okumalarında, ailelerini yanlarına getirmelerinde, çocuklarının okula kayıt ettirilmesinde binbir kayıt ve binbir sınır yasallaştırıldı.

Fransa'yı diğerleri izledi: Avrupa Birliği (AB) üyeleri, birbirini kopya ederek, yabancıların dışlanmasını programladılar.

Bir yandan bütün Avrupa ülkelerindeki aşırı sağ, ırkçı, nazi ve faşist partilerin, örgütlerin bu konularda yaptıkları "propagandayı", bu partilerin "geçim kaynağı" olmaktan çıkarmak istediler hükümetler. Hükümetlerdeki partiler.

Öte yandan aşırı sağ, ırkçı, nazi ve faşist partilere oy veren seçmenlere hoş görünmeyi amaçladılar: "Bakın biz de yabancılara karşı, yasadışı göçe karşı mücadele ediyoruz" diyebilmek için.

Bu tür tüzel düzenlemelerin seçim öncelerinde gündeme getirilmesi oldukça manidardır. Seçimlerde biraz daha oy toplayabilmek için yabancıların "günah keçisi" konumuna oturtulması: Son derece tehlikeli bir hesap.

Bu arada “felsefe olarak”, ya da “tarihi bir çerçeve” anlamında artık bütün Avrupa ülkelerine “demokrasi geldiğini” ileri sürüyorlar: Çünkü bugün “kendine saygısı” olan AB üyesi devletler için önemli olan “Avrupa”dır: Siz onların bütün dünyadan filan söz etmelerine aldanmayınız: Varsa yoksa “Avrupa”. Onlar için “yabancı” “Avrupa” dışından gelenlerdir. Bu bağlamda elbette öne çıkarılanlar “kağıtsızlar”dır: “Yasadışı” biçimde bu devletlerin sınırları içinde yaşayanlar. Ki bunların arasında en birinci sırada siyasi sığınma başvuruları rededilen ve bu nedenle istese de istemese de bir süre daha buralarda kalmak zorundakiler bulunuyor.

Sadece onlar da değil elbette: İşçi simsarlarının “baştan çıkardığı” yoksul köylüler, buralara getirilip elleri ve ayakları bağlı “yerli” bir patrona “satılanlar” da vardır. Belli süreli sözleşmelerle ülkelerinden yasal biçimde çıkarılanlar da: Ki bunların enazından bir bölümü bir kere vardıktan sonra, artık kendi ülkelerine dönmek yerine gelinen ülkede kalıp, “zengin olmak” isteyebiliyorlar: Gençliklerini, “kimliklerini”, en yüce değerlerini “buralara” gömüp “bir türlü zengin olamayanlar da. Zamanın geçip gittiğini farkettilerinde artık her şeyin “yalan” olduğunu görenler de.

“Avrupa” işte bu anlamıyla tam bir “dipsiz kuyu”dur: Bir kara kuyu.

Avrupa kapitalizmi ucuz emeğe, ucuz işgücüne, ucuz işçiye ihtiyacı olduğu her tarihi dönemde, “nüfusu yüksek” ülkelere ucuz ve uysal el emeği arıyor/aradı: Simsarlarca, “elçilerce” bu tür insanlar Afrika ve Asya sömürgelerinden, ya da bağımsızlığına yeni

kavuşmuş devletlerden “getirildiler”. Sonra bildiğimiz senaryo(lar) yazıldı...

Bugün AB üyesi bütün ülkelerde işsizlik almış başını gidiyor: Yeni teknolojilerle daha az işçiyle işler yürütülebiliyor. Neden sadece bu değil: Bugün sosyalist devletlerin “dil bilen” ve yeni teknolojileri de tanıyan işçileri kendilerini gösteriyorlar: Almanya’da, Avusturya’da, Fransa’da ve diğerlerinde. Dahası bu yeni gelenlerle “kültürel” sorunlar daha az. Buradaki “kültürel” dinsel ve dünyaya bakış ve yaşam biçimi anlamında algılamak gerek. Nitekim bunlar “yabancı” sayılmıyor:

“Yabancılar” Avrupa dışından gelenler: “Esmerler” ve “Siyahlar”. Elbette yasakoyucu, hükümet, sağ ve sol partiler konuya böyle cepheden ve sertçe yaklaşmıyorlar. “Yasadışı yabancılarla” uğraşılıyormuş havası veriliyor. Oysa Fransa’da, ve Almanya’da, ve de diğerlerinde hedeflenen sadece “kagıtsızlar” ve/veya “ilticacılar”dır. Onlar en öne konularak bütün yabancıların ve bu sonuncular içinde de “üçüncü dünyadan” gelenlerin gözü korkutulmak, dışlanmak isteniyor: Sinmeleri, demokratik ve buldukları ülkelerdeki en temel insancıl haklarını savunmaları önlenmek amaçlanıyor.

Bugün istensin yada istenmesin Avrupa ülkelerinin tümünde “yabancılar” bulunuyor: Ve onların YURTTAŞLIK HAKLARINDAN yararlandırılmadıkları da ortada: Yani ne seçme hakları vardır. Ne de seçilme. Ve bunun “demokrasi havarisi, İnsan hakları savunucusu” Batı devletlerinde iki vitesli bir “demokrasi” ortaya çıkardığı da yadsınamaz.

Hükümetlerin, Meclislerin ve diğer kamu kurumlarının, yabancılara yönelik tedbir, tüzel düzenleme ve uygulamaları konusunda, yabancıların düşüncesi alınmıyor. O zaman onlara sadece gösteri ve yürüyüşlerle ve benzeri demokratik eylemlerle kendilerini göstermek, kendilerini ispatlamak ve düşüncelerini kamuoyuna duyurmak olanağı kalıyor. Ve zaman zaman bu tür gösteri ve yürüyüşlere izin bile verilmiyor. Çünkü sonuçta izin verme hakkı devletten devlete değişmekle birlikte genel olarak idari makamların elinde. Ve onların da bir günden diğerine hükümetlerinin emrine göre davrandıkları biliniyor. Ve bu her zaman yasal olmadığı gibi her zaman değişkenlik te gösterebiliyor. Oysa yabancıların yasal çerçeveler içinde bütün yurttaşlık haklarından yararlanması demokratik olacaktır.

Böylece yabancı seçme hakkını kullanıp, kendilerine karşı olumsuz davranan parti ve onun içinde bulunduğu hükümete sarı veya kırmızı kart gösterme olanağı bulabilecektir. Böylece kendilerine özgü haklarını ve çıkarlarını koruyabilmek için daha etkili, derneklerden daha belirleyici, baskı grubu rolünü oynayabileceklerdir. ABD, Fransa ve benzeri ülkelerde Yahudi lobisinin “ne kadar güçlü ve ne kadar etkili” olduğu örneklerini verenler, bu “güçlü ve etkili lobi” mensuplarının adı geçen ülkelerde yurttaş haklarına sahip olduklarını ve dahası ekonomik varlıklarını son derece belirleyici bir biçimde kullandıklarını da mutlaka biliyorlardır.

Yabancılar sadece “işçi”, sadece “çalışan” bile olsalar ellerinde son derece etkili mücadele araçları bulunuyor: Grevden kepenk

kapatmaya. Bunların yanında seçme ve seçilme haklarını elde etmek için de mutlaka kararlı mücadele şarttır: SİYASETE AĞIRLIKLARINI KOYABİLMEK İÇİN.

Kimi İskandinavya ülkesinde olduğu gibi: Bütün yabancılar mutlaka seçme ve seçilme hakkını elde etmelidir.

Böylece kendilerini kabul ettirmek, kendilerine özgü çıkar ve haklarını garantiye almak olanağı bulacaklardır.

Bunun için yabancı haklarını ve çıkarlarını samimiyetle savunan sendika, parti ve derneklerle sıkı işbirliği gerekiyor.

Kamuoyunu uyarmak için dergi ve gazetelerde sürekli yazmak.

Protesto ve gösteri yürüyüşlerini asla ihmal etmemek.

Bize dokunsun ya da dokunmasın, yabancılar karşı her saldırıda saldırıya uğrayanların yanında yer almak.

Yabancılar arasında sıkı ve samimi bir BLOK OLUŞTURMAK.

O ülke siyasi örgüt, parti, sendika ve dernekleriyle işbirliği içinde mücadeleye girmeyi unutmadan.

(18 Mayıs 1996)

“BURASI TÜRKİYE DEĞİL” (Mİ?)

Paris’te on Afrikalı açlık grevinde. Haftalardır. 12 Ağustosta polis zoruyla Hastaneye kaldırıldılar. “Sağlık durumları denetlendi”. Ve sonra yeniden grev yaptıkları Kilise’ye döndüler. Ve eylemlerine kaldıkları yerden devam ettiler/ediyorlar. Onlarla dayanışma içindeki parti, sendika ve İnsan hakları örgütleri üye, militan ve yöneticileri gösterilerle, onların isteklerini ve haklılıklarını kamuoyuna iletmek için çabalyorlar.

İstekleri yerine getirilmez ve eylem sürerse 21 ve 28 ağustosta yeni gösteriler yapılacak: İnsan haklarının her yerdeki savunucuları, “FRANSA TÜRKİYE DEĞİLDİR! TÜRKİYE OLMAMALIDIR! OLMADIĞINI İSPAT ETMELİDİR!” diyorlar. Türkiye’de cezaevlerinde oniki tohumun, oniki babayığidin, oniki devrimcinin açlık grevinde toprağa düştüğünü anımsatıyorlar. Fransa’da bir kişi açlık greviden ölürse eğer YER YERİNDEN OYNAR BİLESİNİZ demek istiyorlar.

Mart 1996’dan beri sürüyor KAĞITSIZLARIN/“les sans papiers” eylemleri: Bir kiliseden öbürüne, bir spor salonundan öbürüne. Haykırıyorlar: “ÖLMEK VAR KAĞITLARI ALMADAN EYLEME SON VERMEK YOK!”

Üç yüz kadar Afrikalı eylemde. Bu eylem, “30 bin ile 600 bin arasında oldukları tahmin edilen” kağıtsız, yani yasal oturma izni bulunmayan yabancıyı ilgilendiriyor: Aralarında kadın, erkek, ve Fransa’da doğan çocukları da. Yasalara göre FRANSA’DA DOĞAN

FRANSIZ VATANDAŞIDIR. Çocukları Fransa'da doğan ana-babaların durumlarını "yasallaştırmak" için birkaç hafta önce İçişleri Bakanlığı bir yönetmelik yayınladı. Ama yetersiz. Ve birçok ana-babanın, aylarca, sonu belirsiz idari işlemlerin peşinde koşmasını birlikte getiriyor.

Fransa'daki kağıtsızların durumunu çekilmez hale getiren, polis ve jandarma baskılarını gününbirlik kılan 1993'de dönemin İçişleri Bakanı ve artık herkesce tanınan Charles Pasqua'nın hazırlayıp Meclis'ten geçirttiği kanunlardır. Anımsayınız, adı geçen, "immigration zero"dan, "SIFIR GÖÇTEN" söz etmişti. Ama ekonominin "régulation"u için, fransız ekonomisinin yarışabilir/rekabet edebilir olması" için, ya da onların sözcükleriyle "iyi işleyebiliyor olması" için kaçak işçi getiren, kaçak işçi çalıştıranlara ne yapmalı?

Belki kaderin dalga geçmesi, belki bir rastlantı: Biliyor musunuz ki PARİS'TE İŞ MÜFETTİŞLİĞİ binası binlerce kaçak işçinin istif edildiği ve ahlaksızca sömürüldüğü Strasbourg Bulvarıyla Saint-Denis sokağı arasında sıkışmış/sıkıştırılmış mahallede, Gare de l'Est'in oradadır. Ve kimi zaman kaçak işçi çalıştırıldığı ihbar edilse bile iki adımlık bir atölyeye iki saatte giderler (!?) Neden acaba?

Ekonominin "régulation"u için "irrégulière"/ yasadışı yoldan UCUZ İŞGÜCÜ getiren mekanizmalara dokunulmadıktan sonra kaçak işçi, kaçak yabancı, kağıtsızlar meselesi ÇÖZÜL(E)MEZ.

O halde bugünkü hükümet ne yapıyor?

Fransa'nın son on yıllarda gördüğü en "güçlü" sağ ve ortasağ iktidar bizzat kendi geleceğini düşünüyor: Olası bir erken seçimde aşırı sağcı, ırkçı ve apaçık faşist FN'nin (Milliyetçi Cephe) % 13-14 oranında oy alıp, birçok ilde, özellikle de GÜNEYDE VE GÜNEY BATIDA, iktidar partilerinin, yani RPR'le (Cumhuriyet İçin Birlik) UDF'i (Fransız Demokrasisi İçin Birlik isimli birçok partiden oluşan partiler konfederasyonunu), bugünkü rahat çoğunluğundan alıkoymasından korkuyor.

Bu nedenle daha nisan ayında "Kaçak Yabancı Göçüne İlişkin Meclis Araştırma Komisyonu" akıl almaz "öneriler" yaptı: "Kaçak göçü önlemek için".

Aynı amaçla UDF içindeki önemli partilerden PR'in (Cumhuriyetçi Parti) genel başkanı ve Milli Savunma eski bakanı ve şimdilik "yedek klübesinde" bekletilen François Leotard, FN'e cepheden hücumla başladı. İktidar ve yandaşları ve hele bilhassa Akdeniz kıyısındaki kent ve kabalarda örgütlü ve oralarda epey güçlü PR olası seçimlerde rakiplerinin FN olduğunun farkındalar. Çünkü FN'nin alacağı her oy Chirac ve yandaşlarının yitireceği oy anlamına geliyor. Çünkü FN oylarının artması, sonuçta, SOLA YARAYABİLİR.

İşte bu nedenlerle sağ ve ortasağ FN'le, bu sonuncunun bir numaralı seçim ve propaganda malzemesi yaptığı GÖÇ VE YABANCILAR konularında yarışıyor: "Bu işleri en iyi biz çözeriz" diyebilmek için.

İşte bu nedenlerle sağ ve orta sağ partiler, hükümeti aldıkları Mart 1993'ten bu yana, bu iki konuda en sıkı önlemleri getirdiler. En tutucu ve en anti-demokratik yasaları çıkardılar. En sert tedbirleri uyguladılar.

İşte bu nedenlerle DİCCİLEC (Kaçakların Çalıştırılmasına Karşı Mücadele ve Göçün Denetimi Merkez Müdürlüğü) kuruldu.

İşte bu nedenledir ki “kaçak işçiler”, “kaçak yabancılar” toplanıyor ve charterlarla yani bu iş için özel olarak kiralanmış uçaklarla SINIR DIŞI ediliyorlar. O kadar ki “pahalı” uçak kiralalarını en uygun biçimde karşılamak için birçok Avrupa Birliği üyesi özellikle Belçika ve Hollanda “kaçaklarını” Fransa’yla birlikte “gönderiyorlar”.

Veya Fransa’da birkaç hafta önce olduğu gibi polis ve jandarmaya özel emir veriliyor: “Kaçak işçileri ve kaçak yabancıları iyi ARAYIN! HER YERİ TARAYIN! İnce eleyip sık dokuyun!” Ki uçaklar boş veya yarı dolu kalkmasın.

İşsizlik artıyor Fransa’da. ve bunun sebebinin “Fransızların elindeki işleri alan yabancılar” olduğuna inananlar var hala. Sokaklarda aç ve sefillerin, dilencilerin sayısı artıyor: “Bunun da nedeni yabancılar!”. Onun için karikatürcüler bu konulara el atıyorlar: “Yabancılar madem ki açlık grevi yapıyorlar, Fransızların ekmeğini ellerinden alıyorlar bile diyemeyiz”li polisler çiziyorlar: Plantu’nün 13 Ağustos’da Le Monde’daki karikatürü.

Fransızların pek çoğu unutuyor veya mutlaka bilmiyor ki: FRANSA DIŞINDA İKİBUÇUK MİLYON FRANSA CUMHURİYETİ VATANDAŞI ÇALIŞIYOR.

Bugün her ülkeden insanların başka ülkelerde çalışması, başka ülkede yaşaması artık doğal. Gidiş bu yöndedir: SINIRLAR AŞILIYOR ÇÜNKÜ. Bütün sınırları elektrikleme olası mı? O halde gelenlere insancıl yaşama olanağı sağlamak hükümetlerin sorumluluğu. Yoksa çoluk-çocuk ve hatta bazen eller ve ayaklar zincirli, ülkelerine geri göndermek değil.

Fransa'da İnsan hakları savunmacılarıyla sol halkın gözü ve kulağı Paris'teki Saint-Bernard/Aziz Bernard Kilisesi'ndeki açlık grevcilerinde.

“Kısa oturma izinleri” bugünlerde sona erecek “kağıtsızlar” sınır dışı mı edilecek? Açlık grevleri sonucu son derece zayıflayan ana-babalar kendi ülkelerinde ölüme mi gönderilecek? İşte bugün Paris'te ve Fransa'da sorulan sorular bunlar.

Bugün 14 Ağustos 1996... devamı hemen altta:

YAZIKLAR OLSUN!

Cuma bugün, 23 Ağustos 1996:

Cesaret ettiler: Fransa'nın başkentinde, Paris'te, polisler sabahın yediotuzunda Kilise'nin kapılarını baltalarla kırıp, AÇLIK GREVCİLERİNİ ve onları desteklemek için onlarla birlikte gecelerden beri Kilise'de yatıp kalkanları karga tulumba sokağa attılar:

Açlık grevcileri ASKERİ HASTANELERDE: Evet sabahın köründen bu yana Paris'te OLAĞANÜSTÜ BİR HAL yaşanıyor: Kimi metro istasyonları kapalı. Hele Kilise'nin bulunduğu 18. arrondissement'ın bütün sokakları polis işgalinde. O mahallede oturanlar ise sokaklarda: AÇLIK GREVCİLERİNİ DESTEKLEMELİK İÇİN. Şu yaşlı teyze örneğin: "Nasıl desteklemem, ufacık çocukları ve bebeleri bile polis otolarına koyup götürdüler. Olacak iş mi?"

Veya genç ve güzel şu genç bayan: "Şimdiye kadar 'sessiz çoğunluk' denen kümenin içindeydim: Çünkü sanıyordum ki hükümet birşeyler yapıp bu insanlara insanca yaşamaları için oturma ve çalışma kağıtlarını verecek. Böyle yapmayıp, polisleri gönderince BEN DE ELBETTE SOKAĞA ÇIKARIM. Bundan böyle kağıtsızların bütün gösterilerinde yanlarındayım."

Hükümeti en çok korkutan da bu oldu: Sessizlerin açlık grevcileriyle dayanışma içine girmesi. Bunu geçen hafta sonu

“Polis Kiliseyi basacak” söylentisi duyulunca Kilise’nin önüne gelip gündüz ve bilhassa gece nöbet tutan kitlede ve Çarşamba günkü gösteri yürüyüşünde saptadım. Sadece göçmenler değil: Ellilerinde, altmışlarında insanlar: Örneğin Orleans kentinden özel olarak gelen yaşlı çift: Yılların PCF’lileri (Fransız Komünist Partisi). Gece nöbet tutan ellisini çoktan aşmış. Bayan Huguette. SOLİDAİRE. Ve daha pek çok “örgütsüz”.

Bugün polisin baskınından sonra 18. mahallede ve çevresinde hemen iki bin kadar insan toplandı: Ve yürüyüşe başladı. Bütün sol ve ırkçılığa karşı örgütler, sendikalar ve partiler bugün saat 18’de büyük gösteriye çağırdı.

İHTİLAL olmaz mutlaka. Ama Paris’te bir gün ihtilal patlak verirse/Paris’i 1870’lerden beri girdiği derin uykusundan uyandırırsa, emin olun böyle başlar: YENİ BALDIRIÇIPLAKLARIN AÇLIK GREVLERİNİ DESTEKLEMELİK İÇİN SOKAĞA ÇIKILDIĞINDA. Bekleyin göreceksiniz. Çünkü açlık grevcilerini destekleyenler Paris’in en fırlama ve en popüler mahallesinin bebeleri: İhtilal çocukları: Aralarında pek çok GAVROŞ var. Pek çok Marie de.

Bu işin hukuki yönü, hükümetin ne yapmak istediği ve daha bir dizi şey var: Onları sonra yazarım: Bugün bu olayın etkisiyle bu kadar yeter: Ama şunu unutmadan: Grevcileri desteklemek için günlerdir/gecelerdir kilisede nöbet tutan ünlü aktris Emmanuelle Beart, ünlü kanser profesörü Leon Schwartzenberg, papaz Jacques Gaillot, ünlü tiyatro yönetmeni Bayan Arianne Mnouchkine, ünlü aktris Marina Vlady, ve bir dizi isimli isimsiz, en güzel dayanışma örneklerini verdiler: Fransa budur işte. Benim

Fransa'm enazından. Onlar da şimdi gözaltındalar: Mahalle komiserliğinde...

Ama başbakan Alain Juppe ve hele kitaplara sığmaz İçişleri Bakanı Debre (babasının oğlu) yüz kızartıyorlar: Artık şimdi kalkıp Çin Halk Cumhuriyeti'nde, Tienanmen Meydanı'nda öğrencilerin gösterilerini "desteklesinler". Tibet'dekilerini. Veya aklınıza gelebilecek her hangi bir ülkede her hangi bir "demokrasi mücadelesini". KENDİ ÜLKELERİNDEKİ İNSAN HAKLARINI TAKMADIKTAN SONRA: Neye yarar. Çünkü uzun lafın kıyası: Fransız hükümeti yasadışı davrandı: Kanunlara göre, kiliseye, papazının izni alınmadan girilmezken, hükümetin polisleri kapıları kırarak girdiler:

Ve grevcilerle dayanışmanın en iyi örneklerini veren papaz Henri Coindé ağlıyordu:

"Fransız olmaktan utanıyorum!"

İŞÇİLER, ÖĞRENCİLER, KADINLAR

Buyurun birlikte değerlendirelim durumu: Fransa yürüyüşte çünkü. Son bir haftadakileri sayacak olsak bile, işçi, öğrenci ve kadın kitlesinin hareket içinde olduklarını saptıyoruz. Herkes enazından bir gösteri ve yürüyüşe katıldı. Televizyonda izledi. Sokakta gördü, göstericileri takip etti. Televizyon haberlerinin ilk maddesi gösteriler/yürüyüşler/grevler:

21 Kasım 1995'te öğrencilerin Paris'te "ulusal gösterisi" yanında taşrada bütün üniversite kentlerinde öğrenciler yürüdüler. Toplam 100-120.000 kişi. 26 Kasım'da 40 üniversitede boykot sürüyor...

24 Kasım Cuma günü CGT (Genel İş Konfederasyonu) ve diğer işçi sendikaları konfederasyonlarının çağrısı ile kamu çalışanları (Türkiye'deki yapay bölmeyi dikkate alarak açıklamak gerekirse: Memurlar ve işçiler) 24 saatlik genel greve gittiler. Genel greve gidiş nedenlerini ve isteklerini kamuoyuna açıklamak için bütün ülkede gösteriler ve yürüyüşler düzenlediler: Toplam yarım milyon kamu çalışanı yürüdü: Paris'te ve büyük taşra kentlerinde.

25 Kasım cumartesi günü Paris başta, Marsilya ve Bordeaux'da kadınlar yürüdüler: Çocuk düşürme, aile planlaması haklarının sorgulanmak istenmesini protesto etmek ve kadınların her konuda eşitlik isteğini duyurmak için. Paris'te 30-40.000. Bütün ülkede 60-70.000 kadın VE ERKEK.

Fransa'da gösteriler bu hafta da sürecektir:

28 Kasım Salı günü FO (İşçi Gücü) kamu çalışanlarını 24 saatlik genel greve çağırıyor. Buna CGT de katılıyor.

30 Kasım Perşembe günü ise öğrenciler bir kez daha gösteriye çıkıyorlar.

Grevler ise aralıksız sürüyor: Örneğin, en önemlisi olması açısından, SNCF'deki (Demiryolu Ulusal Şirketi) grev 24 Kasım'da başladı ve büyük olasılıkla 28 Kasım'daki genel greve dek gidecek. Bu arada 27 Kasım pazartesi günü SNCF yönetimi ile Devlet arasında imzalanacak yeni anlaşmada kimi hatların kapatılması, kimi birimlerin özelleştirilmesi kararlaştırılacak olursa, grev daha uzayabilir: 1986 sonunda, Chirac başbakan iken başlayan demiryolu grevi 22 gün sürmüştü. Bugün benzer bir grevle karşılaşılması olasılığı bulunuyor. Çünkü demiryolu çalışanları sosyal güvenlik haklarının sarsılması, ücretlerinin 1996'da "dondurulması" kararından sonra, şimdi bir de özelleştirme sonucu işten atılmaktan çekiniyorlar. Bunu önlemek için grev yapıyorlar. Bugün, sadece Fransa'da değil, bütün "gelişmiş ülkelerde" en büyük sorun İŞİNİ KORUYABİLMEKTİR. Bu anlamda grevlerin müdafaaya/savunmaya yönelik niteliği belirgin.

Chirac ve Juppé işleri devir alır almaz çalışanların kimi hak ve çıkarlarına saldırdılar: Daha birkaç ay önce, (bugünkü hükümette artık bulunmayan) Bayan Sağlık Bakanı, hastane yatak ücretlerini artırdı. Sonra Juppé kamu çalışanlarının ücretlerinin 1996'da

dondurulacağını duyurdu. Ve nihayet birkaç gün önce sosyal güvenlik sistemini baştan sona reform etmek için planını sundu. Mecliste benimsendi. Bugünlerde kanun kuvvetinde kararnameleler çıkarmaya başladı.

Juppé şunları yapmak istiyor sosyal güvenlik alanında: Değişik kamu iktisadi kuruluşlarındaki değişik, birbirlerinden biraz farklı sosyal güvenlik sistemini (toplam ondokuz sosyal güvenlik sistemi bulunuyor; aralarında ufak tefek farklarla) tekleştirmek istiyor: “Eşitlik” ilkesi öne sürülüyor. Ancak çalışanlar on yıllardır mücadele sonucu elde ettikleri ve toplu sözleşmelerle patronlara, patron devlet bile olsa, kabul ettirdikleri haklarını Juppé’nin kara kaşı kara gözü için feda etmek istemiyorlar. Elbette Sosyal Güvenlik Kurumu bütçesinde “açık” var. Ayrıca her zaman “açık” oldu. Ve öyle olması da doğaldır. Çünkü milyarların girip çıktığı böyle bir kurumun bütçesi küçük bir mahalle bakkalının muhasebesi gibi günü gününe veya haftası haftasına tutulmaz. Böyle bir kurumda belli dönemler açık bulunur. Devlet bütçesi de öyle değil mi? Tamamına açsız devlet bütçesi gören var mı?

Juppé “reformu” bakın nasıl kamu çalışanlarının haklarına dokunuyor: Kamu çalışanları bugünkü durumda 37 yıl 6 ay çalıştıktan sonra emeklilik hakkına sahip oluyorlar. Juppé bu süreyi 40 yıla çıkarmak istiyor. “Özel sektörde çalışanlarla eşitlik olsun” diyerek. Ama özel sektördekiyle aynı işi yapanlar, kamuda, aynı ücrete, aynı toplumsal ve maddi çıkarlara sahip değil ki. Yani diğer konularda eşitlik yok ki, kamu çalışanları en önemli ve büyük olasılıkla tek avantajlarını da “eşitlik” uğruna feda etsinler.

Juppé Sosyal Sigortalar Kurumu “açığı” kapatmak için yeni bir vergi getiriyor: Ücretlerden ve bütün gelirlerden alınacak: % 0,5 veya % 0,8 oranında. Türk basınının cahil bir muhabirinin yazdığı gibi, “yüzde 4-7 oranında” değil. Çünkü o kadar yüksek oranda vergi artışı yapılırsa, şakası yok, Fransa’da ihtilal olur: Özellikle devrim diye yazmıyorum. Çünkü bu sözcüğü herkes kullanıp içini/içeriğini boşalttı.

Juppé, Sosyal Sigortalar Kurumu (SSK), Hastalık Sigortası “Kasalarını/Birimlerini/Sandıklarını”, patron sendikalarıyla birlikte yöneten işçi sendikalarını “açığın” tek sorumlusu gibi göstererek, “kasaların” yönetimini, bundan böyle hükümetin atayacağı kişilerle hükümet denetimi altına almak istiyor. (Bizim basının Paris muhabirlerinden biri, yazdığı “haberde”, SSK “işletmesinden” işçi sendikalarını sorumlu tutuyor. O’na göre, “açığın” suçu işçi sendikalarındadır. İyi Fransızca bilmeden, Fransa siyasi, tüzel, idari, ekonomik ve toplumsal yapıları/yaşamları, kurumları konusunda kitap okumadan, “kulaktan dolma” gazetecilik yapanların bu tür yanlışlarına maalesef çok sık rastlanıyor. Cahillikleri sonucu işçileri ve sendikalarını çok açık ve haksız biçimde suçlamaları üzerine bu anımsatmayı yapmak zorunda kalıyorum. Öte yandan muhabirin adını da yazmıyorum: Çünkü önemli olan adı değil. Yaptığı. Ve maalesef bu yöntem basınınımızın neredeyse bütün Paris muhabirleri için geçerli. Bu tür “incileri” not ediyorum. Önümüzdeki günlerde/aylarda yayınlamayı düşündüğüm bir kitapta toplamayı düşünüyorum: Bu demektir ki: “İnciler” öyle az değil. Kusura bakmayınız bu parantez bir parça uzadı.)

Juppé, aslında burada ayrıntısına giremeyeceğim, hinoğluhinliklerle FO ve bugünkü genel sekreteri Marc Blondel'in "başını yemek" istiyor. Çünkü SSK Hastalık Sigortasının patron sendikası CNPF (Fransız Patronları Ulusal Konseyi) ile ikili yönetiminde, işçi sendikaları arasındaki seçimleri kazanarak, 1983'den beri ağırlığı alan FO'dur.

Öte yandan Juppé'nin Sosyal Sigorta reformunu biraz aceleci bir biçimde destekleyen CFDT (Çalışanlar Fransız Demokratik Konfederasyonu) genel sekreteri Bayan Nicole Notat da "tabanı" tarafından şiddetle eleştirildi. Hatta 24 Kasımdaki gösteride "yuhalandı" ve gösteriyi terketmesi sert bir biçimde "rica edildi", gösteriyi terkederken ise otomobiline çürük elma atıldı... Birkaç ay önce yapılan genel kurulda şiddetli ve yaygın muhalefete rağmen kimi "ayak oyunlarıyla" genel sekreterliğe (Türkiye'deki genel başkanlığa tekabül ediyor) seçilen Notat'nın da durumu sarsılıyor.

Juppé, işçi sendikaları konfederasyonları yöneticilerini "reformuna" takındıkları tavıra göre sarsalıyor. Ancak yerlerini alabilecek gençlerin son derece kararlı ve mücadeleci olduğu, Fransa'da 1994'ten beri düzenlenen grevlerde görüldü. Nitekim Blondel ve Notat'yı "yumuşak" bulan ve "iktidarla anlaşmakla, uzlaşmakla" suçlayan yeni kuşak sendikacılar radikal eylem taraflısı...

Bu arada sola yakın polisleri bünyesinde toplayan SGP (Polis Genel Sendikası), on yıldan beri ilk kez 24 Kasım 1995'teki gösterilere katıldı. Bir gün önce ise Paris'te Palais des Congres'de düzenlediği mitinge sivilleri giymiş 4 bin polis katıldı.

(Fransa yasalarına göre üniformalı ve silahlı gösteri yapmak yasaktır. Birkaç yıl önce devrimci-marksist üç genç askerlik yaparken askerlere de sendika hakkının tanınması için Bir Mayıs'ta üniformalı gösteri yaptı. Ve her biri üç ay hapis cezası çaktı...)

Juppé hükümeti emeklileri (19 Ekimde ve sonrasında) ve polisleri bile gösterilere çektikten sonra, kadınların, işçilerin ve öğrencilerin gösterilerine haydi haydi katlanmak zorunda. Ve sanıyor ki gösterileri yapan, gösteri bitince evine dönecek ve artık hükümet "çalışabilecek". "Onlar gösteri yapsın, ben işimi yaparım" diye kuruyor. Büyük olasılıkla yanılıyor.

Çünkü Fransa'da insanlar "ısınmak için yürümüyorlar": Bugün Fransa'da yoksulluk diz boyu. Ve kadın erkek, genç yaşlı farketmez, herkes gelecek korkusu içinde: Yarın evimin kirasını veya taksidini ödeyebilecek miyim? Çocuklarımla karnını doyurabilecek miyim? Ve buna benzer binbir soru...

"Toplumsal yardımcılarını", ve hele popüler mahallelerde görev yapanlarının anlattıklarını dinlediğinizde "paniğe kapılmamak" olanaksız.

Fransa 1970'lerin başından beri içine girdiği bunalımın gerçekten en yoğun günlerini yaşıyor. O nedenle Juppé veya bir başkası işçi sınıfı, öğrenciler ve kadınlarla, onların düşüncesini almadan, onlarla önceden görüşüp tartışmadan "aşık atmaya" kalkarsa

“sınıfta” kalabilir, sınıfta kalmaya mahkûmdur. İşte bu nedenlerdir ki Fransa’da eylem ve hareketlilik sürmeye aday...

(27 Kasım 1995).

Şİ-RAK-i

Jacques Chirac Cumhurbaşkanı seçileli 6 ay oldu. Bu kadar kısa süre içinde öğrencileri, kamu ve özel sektörlerde çalışanların tümünü, kadınları, emeklileri, polisleri kısacası ülkenin tüm çalışanlarını karşısına alarak, Chirac ve başbakanı Juppé, 5. Cumhuriyet tarihinde görülmemiş bir rekora imza attılar.

Kamuoyunun hükümete ve Cumhurbaşkanı'na muhalefeti anketlere yansıyor: Her ikisinin de "Kodu" %12'ye kadar inerek rekor kırdı. 23 Kasım 1995'te yani genel grevden bir gün önce yapılan anket, Fransızların % 54'ünün genel grevi onayladığını ve % 65'inin sosyal güvenlik "reformuna" karşı olası bir genel greve katılabileceğini ispatladı. (Le Parisien, 23 Kasım 1995): Gidişat bu!

Bugün Fransa'da liberal sağ ile orta sağ (hıristiyan demokratlar ve ultraliberaler), ülke siyasi tarihinde hiç rastlanmayan ölçüde İKTİDAR sahibidirler:

Meclis'te ezici bir çoğunluk (557 koltuğun 500'e yakını) Senato'da, Bölge Yönetimlerinin tamamına yakınıyla, il özel idareleri ve belediyelerle de bugünkü hükümet, son yılların en sağcı hükümeti.

Bütün bunlar sakın Chirac ve Juppé'nin başını döndürmüş olmasın? François Mitterrand döneminde kararları O alıyor, uygulamayı başbakanlarına (çoğunu fena biçimde "eskitti") bırakıyordu. Chirac-Juppé ikilisinde kararları alan da uygulamayı

üstlenen de başbakan. Chirac “yönetimi” başbakanına bırakmış gibi. Büyük olasılıkla Juppé “paratoner” görevini bitirdikten sonra 2002’ye kadar başka başbakanlar “yemeyi” kuran Chirac, bütün tatsız “reformların” sorumluluğunu Juppé’ye yükleyecek ve O’na “adieu” diyecek. Bu hep böyle oldu. Mitterrand dönemine bakınız...

Juppé, 7 yılda yapılması halinde bile “makinayı ısıtacak” “reformları” kısa sürede ve üst üste yapmaya kalkınca “çarpıldı”.

Juppé ne yapmak istiyor?: Tüketimi arttırmak, tasarrufu “cezalandırmak”. Yurttaşlarına “eski otomobillerinizi atınız yenilerini alınız, sık sık otomobil değiştiriniz” diyor (“yaşı” geçen otomobiller trafikten menedilecek), “beleş” kredi olanakları yaratarak “ev satın alınız” diyor. “Gençken çok çalışınız, ama erken ölünüz!” diyor...

Böylece, Sosyal Sigortalar’ın hastalık ve emeklilik sandıkları “rahatlayacak”... Juppé, kanun kuvvetinde kararnamelerle, yani zorla, Fransızların mantalitesini bir anda değiştirmek istiyor; EN ZOR İŞİ üstleniyor: Fransa’nın yaşlılarının olmazsa olmazı, küçük kentler arasındaki sembolik demiryolu hatlarını kapatmak istiyor: Yaşlılar otomobil alsınlar (!) diye? SNCF’in (Demiryolu Ulusal Şirketi) kimi birimlerini özelleştirmek istiyor: Aklında ingiliz modeli. İşte işin püf noktası da burada: Juppé Fransa’ya anglo-sakson liberal modeli monte etmek istiyor: 1979’dan itibaren Thatcher’in İngiltere’de, Reagan ve Bush’un ABD’de uyguladıkları modeli. Çünkü Fransa, AB bünyesinde “liderliğin”, ekonomi yanında, siyasi ve askeri olarak da Almanya’nın eline geçtiğini,

geçmek üzere olduğunu ağlayarak, sızlanarak görüyor. Juppé, 1986-1988’de Chirac ve Mart 1993-Mayıs 1995’te Balladur başbakan iken başladıkları ancak “noktalayamadıkları” “reformları” gerçekleştirmeye uğraşılıyor: Madem ki bugün sağ iktidar bütün kilit noktalarda egemen. “Faturayı” işçilere/çalışanlara çıkarmak için de elinde son derece etkili bir koz bulunuyor: “Patronların yükünü artıramam çünkü onlar İŞ YARATACAKLAR” diyor. Ve bütün çeneleri kapatmak istiyor. Madem ki işsizlik en büyük bela... O halde “herkese eşit biçimde” (!!??) yeni vergiler getirilecek. Özelleştirmelerle KİT’lerdeki “ağırlıklar atılacak”. İşte bu durumda “buranın Fransa olduğunu unutan Juppé’ye karşı çalışanlar, öğrenciler, kadınlar, emekliler, polisler; bütün halk isyanda. Çünkü herkes bir nükleer denemenin en az 200 milyona mal olduğunu (lütfen altı veya 8 ile çarpınız), polisi donatmak için “güvenlik bütçesinin” bir yıl öncesine oranla arttırıldığını biliyor. Dahası, ABD’deki Reagan-Bush politikasının 50-60 milyon “yeni yoksul” yarattığını, İngiltere’de örneğin Liverpool ve Glasgow’un sefalet içinde bulunduğunu da... Yine İngiltere’de özelleştirilen demiryolu taşımacılığının bir rezalete dönüştüğü...

Uzun sözün kısası Fransa halkı yeni yöneticilerine şunu anımsatıyorlar: SEÇİM KAZANAN HER İSTEDİĞİNİ YAPAMAZ. BURASI CHİRAQUIE (ŞİRAKI) DEĞİL FRANSA’DIR. Anlayana...

(Siyah Beyaz, Ankara’da yayınlanan günlük gazete, 4 Aralık 1995.

BAYRAM

Fransa’da Bir Mayıs, Çalışanların/İşçilerin/ Emekçilerin Bayramı, kutlandı: Her işçi sendikaları konfederasyonu kendi havasında:

FO (İşçi Gücü) yeni binasının açılışını da bahane ederek Paris’te, kurucusu Leon Jouhaux’nun anısına bir kapalı salon toplantısı düzenledi.

CFDT (Çalışanlar Fransız Demokratik Konfederasyonu) Vincennes Ormanı’nın bir bölümünde bir “Şenlik” düzenledi: Oyunlu, türkülü... İki veya üç bin kişinin katıldığı. Aralık 1995 toplumsal eylemleri sırasında işçi hareketi yanında yer alacağına hükümeti desteklemesiyle uzlaşmacı ve tutucu niteliği iyice su yüzüne çıkan CFDT konfederal yönetimi ve özellikle genel sekreteri Bayan Nicole Notat “tabandan” soyutlanıyor.

Nitekim CFDT’den tutucu tavırları nedeniyle ayrılanların PTT’de, Telecom’da oluşturdukları sendikalara, Aralık 95’ten sonra, demiryolu işçileri de katıldı. CFDT’den ayrılanlar o işyerlerinde SUD (Dayanışma, Birlik, Savunma) adı altında bağımsız sendikalar kurdular. Bugün sayıları artan ve güçlerini günden güne çoğaltan bu sendikalar yeni bir işçi sendikaları konfederasyonu kurmak üzereler. 60’lı ve 70’li yılların marksist-leninist işçi liderlerinin yönetimindeki bu sendikalar gençlikleri, gençleri örgütlemeleri, özyönetimci, çevreci, açık, özgürlükçü ve feminist olmalarıyla birçok genç işçinin ilgisini çekiyor. Kadınlar arasında da etkili. Gençlerin ve kadınların günlük çalışma sorunlarına yakın istekleri

gündeme getirmesiyle ve daha mücadeleci niteliğiyle CFDT'nin ayağı altındaki "toprağı" kaydırmak üzere. Fransa'da altıncı ve daha radikal yeni bir konfederasyon doğmak üzere. Fransız sendikacılığı yeniden YAPILANIYOR. Nitekim, 1 Mayıs'ta CFDT tek başına şenlik düzenlerken, SUD sendikaları CGT ile birlikte gösteri ve yürüyüşlere katıldı: Paris'te ve taşrada.

Bu yılki Bir Mayıs: Paris'te konfederal düzeyde ayrılık ama taşrada ve tabanda BİRLİK biçiminde kendini gösterdi:

Lille'de, Marsilya, Lyon ve Toulouse'da CGT, SUD ve CFDT birlikte yürüdüler. Hele Grenoble'da sendikal yürüyüşe FO bile katıldı. Yani liderler ve merkezi yönetimler arasındaki bölünme tabandaki işçi ve sendikacılarca aşılabildi.

Bu arada Anarko-sendikalistlerin işçi sendikaları konfederasyonu CNT kendi yürüyüş ve gösterisini ayrı biçimde düzenledi: Sabah Paris'te popüler mahallelerinde: Anti-faşist ve radikal örgütlerin katılımıyla.

Bu yılın Bir Mayıs gösterilerinde öne çıkan istek ve sloganlar: İşsizliğin kınanması ve sorumlu olarak kapitalizmin ve onun önlenemez kâr hırsının gösterilmesi, ücretlerin artırılması, kamu sektörünün korunması, özellikle PTT'deki olası özelleştirmenin engellenmesi, ırkçılığa ve yoksulların dışlanmasına karşı mücadele, dünya halklarıyla dayanışma...

1995 belediye seçimlerinde FN'nin (Milliyetçi Cephe) eline geçen illerdeki gösteri ve yürüyüşlere katılım bu bağlamda çok anlamlıydı: Orange'da örneğin, bu ufacak kentin görmediği kadar bir kalabalık, 3 bin kişi, katıldı.: "FN'e karşı, Özgürlükler ve Demokrasi için".

Saat 14'de, Paris'te, Republique Meydanı'nda Ferhat, Aysel, Hafız, Işık ve Ramo ile randevum var. saat 13.30'da çıkıyorum. Daha önce İstanbul'dan gelen bir telefon olan-biteni ilettiler: Vurulanları, yaralananları...

Paris'teki yürüyüş ve gösteri bu yıl Gare Du Nord'dan (Kuzey Garı) başladı: Aralık 1995'teki işçi eylemlerini başlatan ve mücadeleyi kararlı biçimde yürüten demiryolu işçilerine saygı için. Yürüyüşün en önünde de demiryolu işçileri var.

Fransalı yürüyüşçüler arasında gençlerin varlığı dikkat çekti: İşçi mücadelesi içinde yeni işçilerin, genç işçilerin bulunuşu, eylemlerin önümüzdeki haftalar ve aylarda radikal geçebileceğinin işareti: Çünkü başbakan Juppé ne sosyal güvenlik "reformunun" peşini bırakmak istiyor. Ne de işten atılmaların önünü almaya çalışıyor.

Patronlara sunulan 340 milyar frankın iade edilmesini istiyor işçiler: Çünkü "yeni iş yaratılması" amacıyla verilen paraları patronlar bu amaç için henüz (!) kullanmadılar.

Yürüyüşçüler arasında yersiz-yurtsuzların, kağıtsız yabancıların bulunması da anlamlıydı. Ve son günlerde gündeme getirilen yasa tasarıları ve “önerilerle” yakından ilgili.

Küba halkıyla dayanışma için yürüyenler. Zapatistlerin kavgasını destekleyenlerin bandrolları, “Ya Basta! Yaşasın Zapata! Yaşasın EZLN!”

Faslı işçilerin dernekleri önümüzdeki günlerde Paris’i resmen ziyaret edecek Kral 2. Hasan’ın ziyaretini protesto eden bandrollar taşıyor ve bildiriler dağıtıyorlar. Sloganlar atıyorlar: “Fas’ta İnsan haklarına saygı”.

Cezayirli kadınlar her zamanki gibi etkililer: “Demokrasi ve eşitlik için”...

İşsizlerin kendi dernekleri aracılığıyla dile getirdikleri istekleri bu yılki gösterinin başka bir orijinalliyi: Örneğin APEİS, bildirisinde, işsizliği, “toplumsal/sosyal soykırım” biçiminde tanımlıyor. Kendilerine militan yerine DİRENİŞÇİ adını layık görüyorlar...

İrkçılığa, yabancı düşmanlığına, faşizme ve nazizme karşı mücadele veren gençlerin örgütü SCALP ve Ras l’Front dikkat çekiyor: Hem renkli giysileriyle hem de gençlikleriyle. Neredeyse 15-16 yaşındaki çocuklar: “Antifaşist kavgaya çağrı” yapıyorlar.

Republique Meydanı'nda heykelin hemen önünde Aysel, Ferhat, Işık ve Ramo ile bizimkileri seyrediyoruz: Önce TDKP'liler, ADTT'liler, kadın, erkek, çoluk çocuk geçiyorlar. Aleviler PAAKBİR bandrolü altında, "Türkiye'de demokrasi ve laiklik" bandrollarıyla... Onları CGT'nin yakın birkaç ilden gelen temsilcileri izliyor.

Sonra Cumhuriyet Meydanı'na Tamullar giriyorlar: Son derece disiplinli yürüyüşleriyle dikkat çekiyorlar. Epeyce kalabalıklar. Geçmiş yıllara oranla daha az askeri görüntüdediler.

Tamullardan sonra PKK, ERNK, ARGK flama ve bayrakları dolduruyor Meydanı. Sarı, kırmızı, yeşil renkler, bayraklar, flamalar, halaylar, futbolcu formalarıyla GENÇLER, sazlar, türküler, yeniden halaylar.

İlk grup Meydanı'n ucundan Bastille'e doğru ilerlerken arka sıralardakiler henüz Magenta Bulvarındaydılar. Ramo, biraz arkamızdaki iki sivil "amcayı" kaş göz işaretiyle gösteriyor: Dikkatlerini çekmeden onlara taraf bakıyorum: "Amcalar" taraftar sayısının bu kadar olacağını/olduğunu her halde tahmin etmiyorlardı. Ve dikkatle izlemekten de bir an geri durmuyorlar. Hele sonra daha az sayıda ve disiplinli PSK, PYSK, TKP/ML, Pir Sultan Abdal Derneği, Devrimci Sol Güçler, MLKP, DHKC, Meydana girince, Kürtlerin ve Türklerin militan gücü tam anlamıyla gözler önüne seriliyor. Her grup kendine göre bir mise en scène, bir düzen hazırlamış: Kimi türküler ve sazlarla, kimi kızıl eşarp, kızıl yıldızlı bask bereleriyle, kiminin yüzleri kızıl eşarplarla örtülü, genç kızlar, genç çocuklar, neredeyse 16-17 yaşında kararlı hepsi:

İzleyen Fransızları ve diğerlerini derinden sarsıyor: Hele küçük küçücük çocukların ana, baba, bacı, kardeşleriyle yürüyüşü...

Kürtler Paris'te yıllardır Bir Mayıs'ın temel unsurlarından biri. İranlılar bu yıl yine çok az sayıdaydılar: Ama onların içinde de çoğunluk Kürtler. Türkiyeli örgütlerin tamamının neredeyse çoğunluğunu da Kürtler oluşturuyor. Bundan beş yıl önceyle kıyaslanınca değişiklik Alevilerin varlığı. Bunu nasıl yorumlamak gerektiği konusunda kararsızım: Kürtlerin bölünmesi mi? Yoksa Alevilerin daha çok sayıda siyasileşmesi mi? Yoksa her ikisi birden mi? Yani şu mu: Kürtleri bölmek için Alevilerin siyasileşmesi/siyasileştirilmesi. Ama örgütlenmenin ve hareketliliğin bunu "ısmarlayanların" güdüm ve denetiminden çıkması mı? Zaman gösterecek. Tarih yürüyüşte.

MAASTRICHT SORGULANIYOR

Avrupa Birliği (AB) Maastricht Antlaşmasıyla ekonomik, mali ve giderek siyasi bütünleşmesini pekiştirmek istiyor.

Ancak kimi devlette parlamentolarca, kiminde halkoylamasıyla, ve her yerde epey tartışma ve soruna yolaçan onaylamalardan sonra, Maastricht'in uygulamada "reçetede" yazıldığı gibi olmadığı ortaya çıkıyor.

Günümüzde ortak para birimine doğru gidiş neredeyse hükümetlerin ekonomik politikalarının tek hedefi. En başta Almanya Federal Cumhuriyeti ve Fransa Cumhuriyeti'nde. Onların peşinden hemen Belçika Krallığı, Hollanda Krallığı ve Luksemburg Büyük Dükalığı (BENELUX devletleri) geliyor.

İngiltere ve Danimarka Krallıkları ise ortak para birimine "en uygun buldukları anda girme" ilkesini ortaklarına benimsettiler.

Bu arada son aylarda İtalya Cumhuriyeti ile İspanya Kralığı'nın da ortak para birimine ilk aşamada girmek için kolları sıvadıklarını öğrendik. Bunun sonucunda bu son iki devlet de 1997 bütçelerini Maastricht ilkelerini göz önüne alarak hazırladılar. Ve bu, iki ülkede de toplumsal hareketlere yol açtı. Doğal:

Örneğin İspanya’da sağcı Aznar’ın azınlık hükümeti, 1997’de kamu kesiminde çalışanların ücretlerini dondurma kararı aldı. Böylece 8 milyar frank kadar “ekonomi yaparak” bütçe açığını azaltmak istiyor.

Benzer bir yöntemi Fransa’nın sağ ve ortasağ koalisyon hükümeti benimsedi. Açıkça kamuda ücretleri dondurmadı, ancak genel artış yapmayacağını belirterek bu yönde bir adım attı.

Bütün hükümetler, Almanya’da, Belçika’da ve diğerlerinde de, aynı yoldalar.

Çünkü Maastricht ölçütlerinin en başında bütçe açığının, Gayri Safi Milli Hasılanın % 3’ünü aşmaması ilkesi bulunuyor. Bir başka ilke de brüt kamu harcamalarının ulusal gelirin % 60’ını aşmaması. Nihayet üçüncü önemli ölçüt: Bir ülkede enflasyon oranı, fiyat istikrarına sahip üç Avrupa Birliği üyesinin enflasyon oranından 1,5 puan fazla olmamalı. Bu ilkeler “sıkı ekonomi politikasına” neden oluyor.

Bu ilkeler kimi devlete, hele kendilerine ve paralarına güvenmeyen Fransa, İtalya ve İspanya gibilerine, korkulu saatler yaşıyor: Herbiri günde birkaç kez soruyor: Acaba Almanya’yı yakalayabilecek miyiz? Acaba Almanya Merkez Bankası’nın bir tür emirleri biçimini alan ilkeleri yerine getirebilecek miyiz? Bunun sonucunda kamu harcamalarını azaltmak için memurların maaşlarının düşürülmesi hatta dondurulması ve kimi işkollarında memurların işten çıkarılması gündeme alınıyor. Elbette başka

bütçe kalemlerinde de kesintiler var: Ve tek tek incelendiğinde bu indirimlerin sosyal alanları kapsadığını görüyoruz: Toplumsal yardımların düşürülmesine, hatta tümünden yokedilmelerine kadar giden. Benzer bir durum Almanya'da da yaşanıyor: Sosyal Sigortalar açığını azaltmak için emekli olma yaşının yükseltilmesinden kimi sağlık ödenti ve yardımlarının azaltılmasına kadar giden.

Aynı nedenlerle kamu gelirlerinin artırılması için de ilk başvuru, herkesin, özellikle de emekçilerin öncelikle etkilendikleri alanlarda vergilerin artırılması. Sadece doğrudan vergiler değil. Tütün, sigara, alkollü içkiler, benzin ve benzeri ürünler gibi devletin büyük gelir elde ettiği alanlarda fiyat artışıyla dolaylı vergilerde de.

Fransa'da sigara ve benzin fiyatları sağ ve ortasağ hükümetlerin işbaşına geçmesinden beri defalarca artırıldı. Elbette buna tütünle mücadele ve çevre korunması gibi güzel bir kılıf ta giydiriliyor. Ama gerçekler ortada: Dar gelirlilerin, harçayabilecekleri gelir miktarı azalıyor. Ücretlilerin kazanılmış kimi hakları sınırlanıyor: Fransa'da gazetecilerin 1930'lardan beri sahip oldukları vergi indiriminin silinmek istenmesi gibi...

Bütün bu "ekonomik tedbirler ve vergi düzenlemeleri", çiftçilerin, ücretlilerin ve emeklilerin tepkilerine yol açtı: Genel grevler, toplu gösteri ve yürüyüşlerle: Almanya'da, Fransa, Belçika ve İspanya'da.

En önemli yön, grevlerin, gösterilerin ve benzeri eylemlerin kamuoyunda olumlu yankı bulması. Ekim 1996'da Fransa'da halkın % 64'ü grevcilerin haklı olduğunu benimsiyor.

Ve yine önemli bir boyut, eylemler üzerine yapılan kamuoyu yoklamalarının ispat ettiği gibi, tartışmalı tedbirleri getiren hükümetlerin ve başbakanlarının popülerliklerinden yitirmeleri: Örneğin İspanya'da kamuoyu yoklamaları daha Mayıs 1996'da seçimi kazanan Aznar'a desteğin eridiğini ispatlıyor: Çünkü sadece % 31'i Aznar'dan memnun. Dahası, aynı anketler, bugün seçimler yenilirse Mayısta seçimleri yitiren PSOE'nin (İspanya Sosyalist İşçi Partisi) Aznar'ın partisi PP'den (Halkçı Parti) 5 puan kadar fazla alacağını da gözler önüne seriyor.

Aynı şey Fransa'da geçerli: Yukarıda vurguladığım gibi, Başbakan Juppé görülmemiş ölçüde kredi yitiriyor.

Bugün Maastricht ilkelerini uygulayan hükümetlerin beğenilmedikleri ortada, Fransa'da yapılan her ara seçimi bunu gösteriyor: Son bir buçuk yıl içinde yapılan on milletvekili ara seçiminin birini bile hükümet partileri kazanamadı: Tamamını sol elde etti. Bu hoşnutsuzluğun devletlerin sınırlarını aşarak işçi sınıfı birliğine yönelmesi doğal.

Maastricht Avrupa'sının lokomotifliğini yapan ve AB içinde ekonomik belirleyici Almanya Federal Cumhuriyeti'ne yansımaları da: Metal işçilerinin yeni eylemleri bunun ispatı.

(19-20 Ekim 1996).

FRANSA : POLİS İNTİHARLARI

7 Kasım 1996'da bir taşra kentinde bir polis daha intihar etti.

Son iki günde intihar eden ikinci polis.

1996 Başından beri ise intihar eden polis sayısı 64.

Yapılan araştırmalar ve resmi rakamlar polisler arasında intiharın ikinci belirleyici ölüm nedeni olduğunu daha birkaç hafta önce ortaya çıkardı.

Ancak son birkaç günde intihar sayısındaki artış yöneticileri özellikle tedirgin ediyor.

Kimi, geçen yaz aylarında bombalamalar üzerine başlatılan Vigipirate (bir tür olağan üstü hal uygulaması) sonucu çalışma koşullarının tahammül edilmez boyutlar almasının polisleri çileden çıkardığını belirtiyor.

Polislerin çalışma ve yaşam koşulları diğerlerinden farklı değil: Ama toplumun bütün tabakalarına girip çıkan ve her yerde genel olarak benzer ve çekilmez sorunlara tanık olan kimi polisin sefalet, cinayet ve binbir derte karşısında "batsın böylesi bir dünya" diyerek yaşamlarına son verdikleri söyleniyor.

Polislerin zenginler ve fakirler arasındaki “uçurumu” görmelerinin de umutsuzluklarına yol açtığı tahmin ediliyor.

Kimi için kişisel, ailesel sorunların etkisinden de söz ediliyor...

Polis intiharları, bugün güya “çok gelişmiş” toplumlardaki rahatsızlıkların aldıkları boyutları dramatik bir biçimde gözler önüne seren göstergelerden biri biçiminde de değerlendirilebilir.

(7 Kasım 1996).

IRKÇILIĞA VE IRKÇILARA KARŞI

Fransız siyasi yaşamının gözlemcileri artık çok iyi biliyorlar: Her yıl, eylül ayında, Fransızların deyişle “la rentrée” vesilesiyle, siyasi yaşamın açılışı vesilesiyle, ırkçı ve faşist FN’nin (Milliyetçi Cephe) lideri ırkçı, faşist, yahudi ve yabancı düşmanı, Fransız siyaset sahnesinin en eskilerinden Jean-Marie Le Pen, mutlaka bir provokasyonla ismini duyurmak ister. Böylece kendisi ve partisinden söz ettirmenin, reklamının yolunu bulduğunu sanıyor.

Eylül 1996’da yine yineledi kendi kendini:

“İnsanların ırklara ayrıldığını ve ırklar arasında eşitsizlik bulunduğu” saçmasını savurdu.

Fransa’da ve bu rezilliğinin duyulduğu bütün ülkelerde skandala yol açtı: Doğal. Çünkü akli başında herkes insanların tümünün TEK İRKİTAN, İNSAN İRKİNDAN geldiğini biliyor. İnsanlar arasında “hayvanlar” bulunduğu da biliniyor elbette. Ve bu hayvanların ellerine olanak geçtiğinde İNSANLIĞI ne tür felaketlere sürükledikleri de: Hitler ve Mussolini ve onların izleyicilerinin yaptıklarını anımsamak yeter.

Fransa’da ırkçılıkla mücadele için ilk yasa 1972’de, FN’in kurulduğu yılda, yayınlandı. Daha sonra 1990’da PCF (Fransız Komünist Partisi) Meclis Grubu’nun yasa teklifiyle ırkçılara ve ırkçılık yapanlara karşı yaptırımlar ağırlaştırıldı.

Ancak bütün bunlar, Le Pen'in hak ettiği cezaya çarptırılmasına yetmiyor. O nedenle hükümet ve mahkemeler Le Pen hakkında dava açmak istemiyorlar. O nedenle Adalet Bakanı ırkçılığı teşvik edenleri, hatta dolaylı yoldan ırkçılığa yol açanları da cezalandıracak yeni bir yasa tasarısı hazırladığını ve ekim ayında Meclis'e sunacağını duyurdu.

Hükümeti asıl korkutan Le Pen'in açılacak davayı kendi reklamı için kullanması olasılığı. Hani kendisine "baskı gören, ezilen siyasetçi" havası vererek yeni insanları aldatmasından, kendine yeni kurbanlar yaratmasından çekiniliyor.

Hukuki açıdan şu an bir şey yapılmayacak. MRAP ve benzeri ırkçılığa karşı mücadele veren derneklerin açtıkları davalar hariç.

Siyasi açıdan ise bütün siyasi partiler, sağdan sola soldan sağa herkes Le Pen'i bir kez daha kınadılar. Le Pen ve partisi tecrit edilmiş konumda bugün.

En önemlisi kamu vicdanında Le Pen ve partisinin mahkûm edilmesi.

Çünkü bu kez Le Pen, provakasyonlarıyla "eşiği aştı". Ve bunun üzerine siyasi, hukuki ve toplumsal tepkiler birbirini izledi.

Sağcı başbakan Alain Juppé örneğın, liselilerle konuşmasında, Le Pen'in "çok açık bir biçimde ırkçı, yahudi ve yabancı düşmanı" olduğunu belirtti. Ve "Bu belayla mutlaka mücadele edilmeli" dedi. İlk kez sağcı bir lider bu kadar net bir şekilde Le Pen'in ne tür bir tip olduğunu vurguladı. Daha önce cumhurbaşkanı Jacques Chirac da ismini vermeden Le Pen'in "tezlerinin saçma sapan" olduğunu belirtmişti.

Chirac'ın Le Pen'den hiç hoşlanmadığı biliniyor. İşin ilginç tarafı, hükümetin bu sıralar, 1998'de yapılacak milletvekili seçimlerinde FN'nin de temsilini garantiye alacak nisbi temsil sistemini öngören bir seçim yasa tasarısı üzerinde çalışıyor olması: Hükümet ve yandaşları böylece Meclis'e gelecek FN milletvekilleriyle "sahada en iyi mücadelenin yapılacağını" iddia ediyorlar. Bugünkü hesaplara göre, seçim yasa tasarısı kabul edilirse FN'nin Millet Meclisi'ne 30-40 kadar temsilci göndereceği ve bunları daha çok SOLUN egemenliğindeki büyük kentlerin kenar mahallelerinde elde edeceği sanılıyor. Le Monde gibi kimi gazetenin ongörmelerine bakılırsa PS (Sosyalist Parti) ve PCF (Fransız Komünist Partisi) bu işten zararlı çıkacaklar. Sağ ve ortasağ partiler ise böylece hem, "Bakın seçim sistemini daha adil hale getirdik" diyerek birkaç puan kazanmak, hem de solun iktidarı almasını önlemek niyetinde. Bu hınzır siyasi hesapların nelere yol açacağını göreceğiz.

FN'e karşı siyasi mücadelede şimdilik sağ, ortasağ ve sol birlikte hareket ediyor: Örneğın 22 eylül 1996 pazar günü kimi yerde ikinci turu düzenlenen kısmî yerel seçimlerde, PS ve PCF, FN adayıyla yarışan ortasağ ve sağ adayların desteklenmesi çağrısı yaptılar: Fransa'da "cumhuriyetçi gelenek" adı verilen bu davranışla

faşistlerin seçilmesi engelleniyor. Elbette siyasi mücadele bununla sınırlı kalmaz: Nitekim başka türlü siyasi yanıtlar da veriliyor FN'e ve adamlarına:

Örneğin La Grande-Motte'un bağımsız ama FN'e yakın belediye başkanının FN'nin bir hafta sonu süren toplantısı için salon vermesini protesto eden Belediye Meclisinin bütün üyeleri istifa ettiler. Böylece belediye başkanlığı seçiminin yenilenmesi zorunlu hale geldi. Ve elbette eski başkanın seçilmemesi için gereken yapılacak.

Nord-Pas-de-Calais Bölgesinin Yeşiller'den kadın başkanı, Bölge Meclisi'nin bütün üyelerinin Le Pen'i protesto amacıyla O'nu kamuoyu önünde resmen eleştirmelerini istedi.

Bütün sol partiler ve işçi sendikaları bugünlerde biraraya geliyorlar: FN'e ve Le Pen'e layık oldukları yanıtı vermek amacıyla gösteri ve yürüyüşlerin ortakça düzenlenmesi için...

Fransa Katolik Kilisesi de Le Pen'i protesto etti: Hem ırkçılığı eleştirildi. Hem de kendini Fransa'ya ziyaret eden Papa'nın davetlileri arasında göstermesi nedeniyle: 15 Eylülde F-3 televizyon kanalında Le Pen, "Papayı karşılayanlar arasında bulunduğunu" belirtti. Hemen ertesi günü Kilise yetkilileri Le Pen'in yalan attığını açıkladılar: Çünkü karşılayanlar listesinde yoktu. Nitekim Papa'yı karşılamaya gidemedi: Fransa'da davetsiz misafire yer yok.

Siyasi mücadele yanında FN'e, Le Pen'e, ırkçılığa ve ırkçılara karşı hukuki mücadelede yeni bir safhaya gelindi: Adalet Bakanı hazırladığı yeni yasa tasarısıyla ırkçılıkla mücadelede bir üst vitese geçmeyi kuruyor: Şöyle ki:

1-Artık ırkçılık adli suç kabul edilecek.

2-Irkçılık yapanlara verilen cezalar artırılıyor: Bir yıl hapis ve 300.000 Frank para cezası.

3-Irkçılık provokasyonu, insanlar arasında veya bir insan grubuna karşı şiddet, ayrımcılık, nefret uyandıranlara ve yayanlara ise iki yıl hapis ve 500.00 Frank para cezası.

4-Şimdiye kadar Le Pen, yasaların boşluğundan yararlanarak ırkçılık yapıyordu: Şimdi bu boşluklar kapatılıyor: Artık sadece ille bir halkı, bir ulusu veya bir insan grubunu ismen hedef almadan, alışık olduğu gibi örneğin "yabancılar" veya "göçmenler" diyerek bile hedef gösterse suç işlemiş olacak. Ve cezalandırılacak.

5-En önemlisi ırkçılık suçunun Basın Yasası kapsamından çıkarılarak Ceza Yasası kapsamına alınması. Böylece işin cezai ve yaptırım yönü vurgulanıyor. Hem de yargıca daha geniş yetkiler tanınıyor. Suçun zaman aşımına uğraması süresi de bir yıla çıkıyor.

Böylece dolaylı bir biçimde bile olsa bir insan grubunu diğerine göre daha “üstün” veya daha “aşağı” gören ve göstermek isteyenlere dur demek amaçlanıyor. İnsanlar arasında alt-üst ilişkisinin bulunmadığı ve insanların tümünün bir kökten geldiği yasal garantiye alınıyor.

Elbette FN ve Le Pen’e karşı tayin edici mücadele siyasi nitelikli olacaktır:

Bu amaçla bütün sol partiler, Yeşiller ve işçi sendikalarıyla ırkçılığa karşı mücadeleyi amaçlayan dernekler, Eylül 1996’da, biraraya geldiler: FN’e ve Le Pen’e gerekli ve layık oldukları yanıtı vermek, gösteri ve yürüyüşler düzenlemek ve alarm halinde kalmak için.

Sol daha önce de aşırı sağla, FN’le ve her türlü ırkçılıkla mücadele etmek için biraraya geldi:

Fransa solu aşırı sağla ve ırkçılarla mücadele etmesini bilir: Hem birçok dernek aracılığıyla hem de siyasi partileriyle. Ve elbette en başta sosyalist, komünist ve devrimci partileriyle.

İşte bu çerçevede 2 Nisan 1996’da Paris’in en büyük spor salonu Bercy’de PCF’in (Fransız Komünist Partisi) çağrısıyla, PS (Sosyalist Parti), MC (Yurttaşlar Hareketi), Radical (Sol Radikaller Hareketi), Yeşiller ve LCR (Devrimci Komünist Birlik) yönetici, militan ve sempatanlarından oluşan 15-20 bin kişilik topluluk anımalıdır. 1974’den beri ilk kez bütün sol, LO (İşçi Gücü) dışında, biraraya

gelerek SOL BİRLİK konusunda sanki umut ışığını yaktı. Aynı tribünde konuşmacı olarak Lionel Jospin, Robert Hue, Jean-Pierre Chevenment, Dominique Voynet, Jean-Michel Baylet ve Alain Krivine'ı görmek yarınlar için umutlu olmanın yollarını açan bir göstergedir. Bir işarettir. Ve arkasının gelmesini beklemek de bütün solun hakkıdır.

Mart 1996'da, MJC (Genç Komünistler Hareketi) Paris'te genel kurulunu topladı: Bütün dünyadan genç komünistlerin katılımıyla. Ve yeni çalışma yöntemleri benimsendi: Bugün 58 bin üyesiyle Fransa'nın en büyük gençlik örgütü olan MJC, geçmiş yıllardaki gibi, kapı kapı dolaşarak militanlığa yeniden başladı. Amaç ortak sorunları bulunan insanları biraraya toplamak. Tek başlarına sorunlarının ağırlığı altında ezilen, intihar etmeye kadar giden aşırı yollara başvuran veya FN gibi demagog ve insanların güncel dertlerini kendi siyasi hedefi için malzemeye dönüştüren partilerin tuzağına düşen insanları ortak meseleler etrafında hareketlendirmek, dinamizm kazandırmak. Çünkü ancak topluca eyleme geçilirse istekler elde edilebilir. Dertler azaltılabilir.

Fransa'da işçi hareketi, komünist ve sosyalist akımlar güçlü olduklarını değişik tarihi dönemlerde ispatladılar: 1930'lu yılları tanık olarak çağırabiliriz: İtalya'da Mussolini, Almanya'da Hitler, İspanya'da Franko, insanların başına bela olurken, Orta ve Doğu Avrupa'da askeri diktatörlükler iktidarlara el koyarken Fransa'da işçi sınıfı, sol sendikalar ve partiler FAŞİZME VE NAZİZME DUR demesini bildiler: 1936'da HALK CEPHESİ iktidarıyla.

Tarih mutlaka bugünlere yardımcı olmak için de, yaratılıyor. O halde FN ve/veya benzeri ırkçı partileri, küçümsemeden ama abartmadan ve özellikle paniğe kapılmadan, yenebilecek HAZİNELERE SAHİPTİR FRANSA İŞÇİ SINIFI VE SOLU:

Nitekim Le Pen'in son saçmalamaları üzerine Solu temsil eden bütün sendikalar ve siyasi partiler yeniden biraraya gelerek Comité de Vigilance (Uyanıklılık Komitesi) ismiyle bir komite oluşturdular: FN'nin, Le Pen'in ve adamlarının yaptıklarını, söylediklerini izlemek ve gereken yanıtı vermekle görevli.

M. ŞEHMUS GÜZEL

FRANSA SİYASETİNE GİRİŞ

KİTAP BİR

ekitap.ayorum.com